

KANADSKÉ LISTY

Second Class Mail. Reg. No. 3088

388 Atwater Ave., Mississauga, Ontario, L5G 2A3, Canada. Tel. /905/ 278-4116.

No. 9, Vol. 30., září-September 1996.

Praha je město s budoucností

BUDAPEŠT - Města Budapešť, Praha a Varšava mají podle názoru řady odborníků před sebou velmi nadějnou budoucnost jako centra významných kontaktů mezi východem a západem Evropy, píše španělská agentura EFE.

Maďarský akademik György Enyedi, jeden z účastníků mezinárodní konference o budoucnosti těchto tří hlavních měst po pádu komunismu, která se nedávno konala v Budapešti, řekl, že Praha se stává kulturním a turistickým centrem. Varšava, ležící na cestě mezi Moskvou a západní Evropou, je už dnes mostem spojujícím ruské hlavní město s metropolitou Evropské unie a Budapešť má předpoklady stát se neutrálním bodem komuni-

kačního systému mezi balkánskými zeměmi a západní Evropou.

Stav budov ve všech třech městech má však Enyediho daleko ke spokojenosti. Za posledních 70 let, zvláště pak během 45 komunistického režimu, se pro jejich údržbu moc neudělalo. Jak se zdá, nejlépe tato léta přežila Praha. Toto město si zachovalo střední vrstvu měšťanů, která do roku 1948 vlastnila nádherné budovy postavené v 20. letech tohoto století, kdy Praha byla hlavním městem bohaté země, která krátce předtím získala svou nezávislost. Byvalí majitelé se po roce 1990 začali vracet z emigrace a po navrácení budov začali s jejich rozsáhlou obnovou.

Budapešť neměla takové štěstí, protože slabé měšťanstvo po vál-

ce prakticky přestalo existovat a jeho zbytky byly později zlikvidovány komunistickým režimem. Budapešťané dnes žijí ve velkých obytných domech, palácích a vilách postavených na počátku tohoto století. Protože nemají dost peněz na nákup vlastního bytu a jeho údržbu, postupuje proces stavební obnovy města pomalu.

Vzhled tří měst po roce 1990 změnil světelné reklamy, tak charakteristické pro západní metropole. Jejich kvalita je však dosud nízká a nejsou moc vynalézávé. To restaurace s rychlým občerstvením nadnárodních koncernů už zaplavily hlavním městem střední Evropy a na mnoha místech už určují jejich ráz. K nemalé radosti mnoha starousedlíků. *MSD 20/1/96*

LOYALTY IN THE MILITARY MUST WORK BOTH WAYS

(Guest Column by Jerry Kasanda)

Three cheers for (now retired) Major General Addy and his courage to publicly condemn the politicians whose interference is ruining the effectiveness of our military. As a former Canadian Army officer, I have been following the Somalia inquiry with considerable interest. I am sure that many presently serving officers as well as rank and file members must be shaking their heads at the lack of leadership shown by some of their top brass. It would seem that looking after "me first" and "protect my own butt at any cost" has become an acceptable practice by many of the should-be-leaders turned bureaucrats-in-uniform. Unfortunately, departmental policy and service regulations prevent serving members from publicly airing their concern. Having retired 15 years ago, I am no longer bound by those restrictions, so I am free to express my views.

In my days of service, we were taught and practised leadership by example. Loyalty worked both ways - from bottom to top as well as from top to bottom. Officers earned respect by placing the well-being of their subordinates ahead of their own. That is why it made my blood "boyle" (misspelling and pun intended), when I heard the present Chief of the Defence Staff blaming his problems on his subordinates and accusing them of lacking integrity and moral fibre.

What about the integrity and moral fibre at the top? The whole Somalia mess could have been prevented had the "chairborne" decision

makers at National Defence Headquarters listened to the then Airborne Regiment Commanding Officer's warning that the unit was unfit for that particular duty. Instead, the CO was replaced, the unit went to Somalia and what followed is now history. No senior officer in the chain of command was ever held accountable for that decision. Why is it that, in the trials that followed Shidane Arone's torture and death, the harshest sentence was meted out to the lowest rank and the severity of the punishment diminished as the rank of the accused increased?

The Somalia inquiry must have been quite a shock to the morale of today's members of the Canadian Armed Forces; most of them are truly dedicated military professionals trying to "soldier on" under very difficult conditions. In my view, there is only one sure way to restore their morale - get rid of these self-serving bureaucrats-in-uniform and their "personnel management" system, return to practising "leadership by example" and insist on accountability within the chain of command, right up to the very top - ie. Boyle and Collette must go!

Jerry Kasanda emigrated to Canada as a political refugee after the communist coup-d'etat in his native Czechoslovakia. During the Korean War he joined the Princess Patricia's Canadian Light Infantry and later pursued his military career as an Army Physical Training Instructor. After 30 years of service he retired as the Commandant of the Canadian Forces School of Physical Education and Recreation at CFB Borden. One of his retirement hobbies is writing guest columns and letters to the editor on political issues.

Kubelík spočine na Vyšehradě

Praha: Ostatky dirigenta Rafaela Kubelíka, který zemřel 11. srpna 1996 ve Švýcarsku, budou uloženy na Vyšehradském hřbitově. Pietnímu aktu, který se uskuteční 18. září 1996, bude předcházet hudební vzpomínka České filharmonie. Celou záležitost věru s ministrem kultury Jaromírem Talířem projednal syn zesnulého Martin Kubelík, který byl ministrovou osobní účastí v celé záležitosti i postupem jeho úřadu poštěn. O náplni aktu a jeho časovém rozvrhu podá ministerstvo bližší informace poté, co vše detailně zjistí.

Vláda odmítla ombudsmana

Vláda na svém včerejším zasedání vyslovila neshodu s návrhem zákona o veřejném ochránci práv, tzv. ombudsmanovi, který vypracovala skupina poslanců ČSSD, v čele s místopředsedkyní Poslanecké sněmovny Petrou Buzkové. Na říšské konferenci po jednání vlády to oznámil její místopředseda a ministr zemědělství Josef Lux. Vláda se shodla podle Luxa na tom, že tak, jak byl návrh zákona předložen, konkrétně navrhované kompetence či místo ombudsmana, nemůže získat ani podporu vlády, ani naplnit očekávání, které se k ochránci veřejných práv vztahuje. *SP 29/1/96*

Policista, který místo hlídání prezidenta okrádal, je ve vazbě

PRÁHA (kro) - Obvodní soud pro Prahu 6 včera uvalil vyšetřovací vazbu na policistu, který postupně vykrádal vily prezidenta Havla. Svobodnému slovu to řekl předseda tohoto soudu JUDr. Dimitrij Dohčevič. Devětadvacetiletý policista Alexandr S. je podle něj obviněn z trestného činu krádeže, za kterou mu lze uložit trest v rozmezí od 6 měsíců do 3 let vězení. Vyšetřování celého případu pokračuje a není vyloučeno, že nepovinný policista bude obviněn i z dalších trestných činů.

Inspekce ministra vnitra zatkla Alexandra S. ve čtvrtek dopoledne. Ke krádežím se přiznal policista, v jeho bytě i chatě následně našli řadu věcí, které patří Václavu Havlovi. Mezi nalezenými předmě-

ty, které ve vile prezidenta ukradl, jsou i vazanky, baseballová čepice, svetr, přehozy, prostírání, kusy látek a teč láhev vína, kterou Havlovi věnoval izraelský prezident Ezer Weizman.

Speciálně vycvičený policista, který měl za úkol střežit prezidentovu vilu v Praze 6, se navíc vložil do Havlova trezoru a odnesl si z něj nejméně třicet tisíc korun v hotovosti. Drobné krádeže prezidentových věcí pak prováděl v průběhu několika měsíců.

Vzhledem k tomu, že v ostraze prezidentovy vily se střídá celá řada policistů, bylo poměrně obtížné odhalit viníka. Policieji vyšetřovateli nyní intenzivně zkoumají, zda se na okradání prezidenta nepodíleli i někteří další policisté.

Přes ČR jde hlavní proud migrace

BONN - Přes Českou republiku a Polsko plyne nadále hlavní proud nelegálních uprchlíků do Německa. Jež se po pádu železné opony staly v Evropě jejich hlavním cílem. Potvrzuje to výzkum zpráva Spolkové ostrahy hranic (BGS) za rok 1995, jež byla zveřejněna v úllomu.

Německé pohraniční úřady loni zachytily 29 604 cizinců, kteří se dostali do země nelegálně. Z tohoto počtu přišlo přes ČR a Polsko téměř 23 000 uprchlíků.

I přes tato vysoká čísla na počít zadržovaných nelegálních utečenců sestupnou tendenci. Loni se jich dostalo do Německa o téměř pět procent méně než v roce 1994 a přes východní hranice státu o 8,9 procenta méně. Ministr vnitra Manfred Kanther tento trend přičítá neustalému zvyšování personálních stavů BGS a zlepšování technického vybavení.

Zatímco počet cizinců, kteří přecházejí do Německa ilegálně, se snižuje, roste naopak podíl organizovaných převaděčských band na těchto příchodech. Loni bylo zadrženo 2323 pašeráků, což bylo o 30 procent více, než v roce 1994. Naprostá většina z nich byli cizinci.

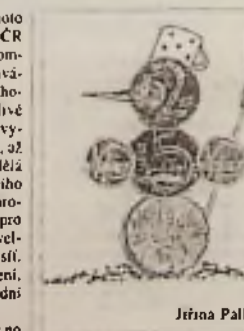
Už ve čtvrtek Kanther informoval, že podstatně personální posílení německé ostrahy na hranicích s Českou republikou a Polskem v posledních letech výrazně přispělo k omezení nelegální uprchlické vlny přes tyto státy do Německa.

Jen za prvních šest měsíců letošního roku už bylo zadrženo více než tisíc převaděčů. Nejvíce mezi nimi je nejvíce Čechů, Břhoslovánů, Poláků a Turků. Téměř polovinu převaděčů (444) zadrželi němečtí pohraničníci na hranici s ČR. *MSD 20/1/96*

Nová služba Hospodářské komory: vyhledávání zahraničních partnerů

Novou službu poskytuje od tohoto měsíce Hospodářská komora ČR všem podnikatelům. Jedná se o „Komplex Servis“, tj. program vyhledávání zahraničních partnerů pro dlouhodobou spolupráci i pro jednotlivé konkrétní operace. Klient pouze vyplní vstupní dotazník a vše ostatní, až k podpisu smlouvy, za něho udělá HK. Tato služba je podle vedoucího oddělení informační komory Miroslava Chloupačka určena hlavně pro malé a střední podniky, protože velké mají svou vlastní zahraniční síť. Pro klienty neplatí žádné omezení, služby využívají výrobní i obchodní firmy, dovozcí i vývozci.

Odborníci oddělení informatiky po

podpisu smlouvy vytvoří profil žadatelé firmy, navrhovnou vhodnou strategii na vyhledání zahraničního partnera a podle zájmu klienta doporučí vhodné teritorium. Podnikovnu je osobní konzultace přímo u klienta a vyplnění vstupního dotazníku. V něm jsou mimo hlavních údajů o firmě (název, sídlo, historie, spojení ap.) i data důležitá pro zahraniční obchod. Např. již existující zahraniční styky, předpokládaná vývozní oblast, registrovaná obchodní či výrobní značka a údaj o splnění ISO norm. Vybraná data se poté vložují do nabídkových či poptávkových databází Evropské unie. Mezinárodní obchodní komory a HK ČR. Komora

využívá i vlastních informačních kataložů a vyhoví pro klienta řešerše o případných stávajících nabídkách. Zároveň osloví se vybraných oblastech své zahraniční partnery a vhodně firmy.

Při vyhledávání vhodného klienta pomáhají pracovníkům HK zkušenosti ze spolupráce se 130 zahraničními komorami a informace o podnikatelském prostředí v různých zemích ke službě „Komplex Servis“ si klient může objednat i informace z celni a právní sféry a ověřeni bonity zahraniční firmy společností Dun and Bradstreet.

Jaroslav LENERT
tiskový tajemník HK ČR

Agent 007 natáčí v Praze

PRÁHA (sh) - Britského herce Timothy Daltona, známého především jako představitele Rhetta Butlera ze známého televizního seriálu Scarlett či jako filmového agenta 007 - Jamese Bonda, a Fran Drescherovou, která hrála například ve filmu Horečka sobotní noci, můžeme v těchto dnech zahlédnout v pražské Kozi ulici nebo na starém ruzyňském letišti.

Ve jmenovaných lokalitách totiž v těchto dnech pokračuje natáčení americké komedie Kosmetička a zvíře (The Beauty and the Beast), v níž tyto dva herci ztvárňují hlavní role. V parodii na obecně známé téma o krásce a nevorotivě vystupuje kromě desítky Američanů, kteří kvůli natáčení přijeli do České republiky, i početný český kompars a řada domácích méně známých herců ve vedlejších rolích.

Mše za Jana Lucemburského

PRÁHA - V den 650. výročí hrdinné smrti českého krále Jana Lucemburského v bitvě u Kresčaku sloužil včera páter Antonín Šorm záznamu v katedrále sv. Víta na Pražském hradě. Vzpomínal přitom rovněž 700. výročí narození tohoto panovníka, které připadá na letošní rok. Jan Lucemburský přispěl podle pramenů prostředky na výstavbu svatovítecké katedrály a jediným jeho přáním za to bylo, aby se každý rok za něj a jeho rod sloužila bohoslužba.

"Ať půjdou do důchodu," říká strýc Matúš, "nebudu tři měsíce nic dělat, enom sedět v hůpacím křesle." "No, a co potom?" ptá se Jura Kučerů. "Tož a potom sa začnu hupat."

Kanadské Listy

INDEPENDENT MONTHLY
IN CZECH LANGUAGE.

Publisher and Editor: Mirko Janeček.
Tel. /905/ 278-4116.

Články, objednávku inserátů, opravy
adres a předplatné lze poslat na:
"Kanadské Listy", 388 Atwater Ave.,
Mississauga, Ont. L5G 2A3, Canada.

Předplatné na 1 rok:

Kanada ...	§ 19:00
USA, jako tiskopis ...	§ 22:00
zámoř, jako tiskopis ...	§ 24:00
USA, letecky ...	§ 28:00
zámoř, letecky ...	§ 34:00

Pro předplatitel v České republice:
dobrovolné předplatné v korunách lze zaslat na adresu:
Pavel Svoboda, Na Vyhlídce 175,
162 03 Rostoky u Prahy.

Welzlova společnost

ZÁBŘEH (sp) - Společnost přátel Jana "Eskyma" Welzla vznikla minulý týden v Zábřehu. Zajímalé je, že společnost přátel tohoto známého polárníka a zlatokopa vzniká právě ve dnech, kdy před sto lety vypukla zlatá horečka na Klondiku.

Náplň práce společnosti by podle jejich zakladatelů mělo být zviditelnění odkazu legendárního cestovatele a polárníka Jana "Eskyma" Welzla v jeho rodišti. Společnost je otevřeným

sdužením lidí, kteří mají zájem pracovat na projektech, jejichž cílem je popularizace Welzlovy osoby nejen v rámci města a regionu, ale i celé republiky.

Zájemci o práci ve společnosti, přátelé J. E. Welzla i lidé, kterým je Welzl bytostně blízký z jakýchkoliv důvodů, mohou získat další informace, případně zanechat své podněty pro práci tohoto sdružení na adrese: Galerie Tunklův dvorec, Masarykovo náměstí 1, Zábřeh. 3. 9. 96

Krajanka Betty Worden-ová, na obrázku vpravo, je příkladem mnohým mladším.. K titulu CMA dosáhla v červnu t. r. na York univerzitě v Torontě titulu Bachelor of Arts, B.A. Pochází ze Zábřehu na Moravě, kde se narodila 23. 4. 1917 jako Betty Fröhlichová. Za vdíky se v Anglii provdala za čs. letce Aloise Pátečka /20. 5. 1914-19. 10. 1959/, s kterým v r. 1948 emigrovala do Kanady. /V Torontě si Alois Páteček změnil jméno na Louis F. Patt. / Betty má výbornou paměť a ráda vzpomíná na válečné roky prožité v Anglii, kdy znala plk. Mrázka, účetního Wagnera, W/O Mahlera /vrátil se po válce do Brazílie/, V. Cukra, J. Strouhala a jiné. Pokud někdo z našich čtenářů Aloise Pátečka znal, nechtějí psát na adresu jeho syna: A. G. Patt, 446 Fairlam Ave., Toronto, Ont. M5M 1V1, Kanada. Jínak se nám Betty pochlubila, že letos na podzim bude v Zábřehu sjezd maturantů po 60ti letech a že tam bude. Sjezd organizuje Vojta Lehár z Prahy.

ZE ŽIVOTA KRAJANŮ

G. V. Hořák se z Durhamu, Ont. odstěhoval do Cranbrook, B. C. -- Moravský folklórní soubor z Ostravy měl během měsíčního pobytu v Kanadě velké úspěchy. Vystoupil 50x. Některé zastávky: Ottawa, Drummondville, Montreal a Toronto. -- Na McGill působí jako genetický vědec krajan dr. Emil Skamene. Do srpna 68 pracoval pod prof. Milanem Haškem v Ústavu experimentální biologie a genetiky ČSAV. -- Jiří Chlachula objevil v Albertě první stopy lidí v sev. Americe. Místo bylo osídleno před 20.000 lety. Chlachula je prof. Masarykovy university v Brně a na univerzitě v Calgary je dočasně. -- Žádosti o roční číslo lze poslat na: Česká správa soc. zabezpečení, Křížová 25, 150 00 Praha 5. -- Revue "Ontario Folkdancers" měla v červnu článek "The Bata Shoe Museum". -- Čtenáři nás upozornili na česnekový extrakt KYOLIC, který vynášel dr. James Balch z Indičany. -- ČR by se měla dohodnout s Kanadou o reciproci děchodů. Pište Vašemu sed. poslanci! -- Foglovi z Montrealu projeli Francií, Německo, Rakousko, ale nejlíp bylo v ČR doma. -- M. Komínek se uchází o místo senátora. Kandiduje za stranu, která se odštěpila od Sládkovců a nemá s ním nic společného, ve Frýdku-Místku. -- Milan Lukšíček se ve Vancouveru brání vyhoštění do ČR, kde na něho vydali zatykač pro nezákonné činy. Podle českého tisku, který ho nazývá zločincem, byl dotyčný odsouzen za různé delikty 28x. Je v Kanadě od r. 1985. -- Eva Bicanová z K. Varů, tajemnice hlavního šéfa, nám poslala serií krásných fotografií. Becherovka stále není v Ontariu k dostání, ale německá náhražka ano. -- V Edmontonu soutěžilo 7.500 hasičů z 28 zemí. Šest zlatých a 3 stříbrné medaile získal Richard Pádívý, 34, z Prahy. Vytvořil dokonce světový rekord v běhu na 110 m překážek. -- Prahu navštívil bý. herečka Jarmila Dhotová-Pachlová, 94. Žila v Kanadě od r. 1948. S ní přijel i

Slovenská katolická farnost sv. Cyrila a Metoděje se v polovině května přestěhovala z Toronta do Mississaugy. Moderní kostel se nachází na adrese 5255 Thornwood Drive, Mississauga, Ont. L4Z 3J3. Tel. /905/ 890-6855. Duchovním správcem je Rev. Vincent Dančo.

její manžel Jan Páchl, 87, majitel bý. české čokoládovny RUPA, dnes ORION. -- Od 1. 7. t. r. platí senioři v Ontariu za některé léky a jsou z toho nešťastní. Informace: 1-888-405-0405. -- 21. 9. přinesla TV stanice č. 10 zajímavý film "The Story of the Bata Shoe Dynasty". -- Rev. Miloš Šolc se z Prahy přijel podívat k synovi v Oakville. -- Joe Bílek je členem Řádu maltézských rytířů. V ČR je jich jen 90. -- Dr. M. Kouřil vede v Olomouci Centrum pro výzkum čs. exilové politiky; Richard Hanzlík, z Toronta mu poslal dopis. Týká se smrti Jana Masaryka v březnu 48. -- V "MSD" vyšlo již 50 kapitol z pera ottawského rezidenta B. Čelovského. Přije o všem možném, ale čtenářim se jeho styl líbí. -- R. Matula s paní oslavili v Chemainus 50 let společné pouťi životem. -- Ve Victorii, BC, marodí pražský cukrář z Ostrovní ulice, Miroslav Tomán; naštěstí má svého "anděla strážného" v osobě p. Karlovského. -- V Torontě zemřela Marie Nováková. -- John Novák, 47, jezdí do "koupele věčného mládí" ve Warm Mineral Springs na Floridě. Je to mezi North Post a Venice.

Mistr světa ve vzpírání Karel Šaitl ze Zlína se nedávno v mezinárodní soutěži v Collingwoodu v kategorii od 70ti do 74 let umístil na prvním místě a má dobrou naději, že se stane i letos Sportovcem roku ve Zlíně. Podle posledních zpráv se plánuje slavná recepce na zlínské radnici. K úspěchu v Kanadě mu blahopřála mj. také starostka Mississaugy, 75. Během pobytu v Kanadě se Karel Šaitl podíval na vinohrad krajana Jana Měška /na obrázku vlevo/ ve Vineland, Ont., který pochází z Hluku u Uherského Hradiště.

Z České republiky

V Praze vyšla kniha dr. E. Beneše "Odsun Němců z Československa". Přineseme ukázkou. -- "Karlovarské noviny" mají zřejmě

smysl pro humor: 12. 8. přinesly článek nadepsaný "Jména Jágr a Janáček" s podtitulkem "Zajímaví návštěvníci ze zámoří ve Varech". -- Okr. Muzeum v Ml. Boleslavi plánuje výstavu o emigraci z této oblasti od 17. století do současné doby. Materiály lze poslat na: Dr. J. Jermář, Okr. Muzeum-Hrad 1, 293 01 Ml. Boleslav. -- Josef Koudeřka z Olomouce byl vězněn ve Valdicích a složil u PTP. Byl dástečně odskočen, ale ždá daleko víc. -- TV v Brně mělo nedávno 15ti minutový pořad o "Světlaně". Vypovídali ti, kteří nejdříve dostali trest smrti, ale pak dostali doživotí: Janošek, Matus, Moneš. Byla to provokace StB a začátku až do konce. -- Nejvíce přímých zahr. investic přinesli Američané. -- Brněnské Hnutí pro ochranu zvířat má potíže s mafii, kteří "vedou se zvířaty v nouzi špinavé obchody". -- 8. 9. byla koncertem v Rudolfinu utěna památka R. Kubelíka. -- Známy ostravský gynekolog Radim Uzel kandiduje do senátu. Podobnou snahu má vedoucí Ligy lesní moudrosti Fr. Vyňmák a vrchní sestra M. Jeřínková. -- Vláda uvažuje o zavedení pracovních knížek. Má se tím vyřešit víc problémů, než jen práce na černo. Návrh podporuje Sdružení podnikatelů ČR. -- Do r. 2000 by měly Pustevny vyhlížet jako před 100 lety. -- Na sev. Moravě se stává aktiivním býv. důstojník StB Ludvík Zifčák. Hlavní základu má v Brantálu. -- Skutečně se může pochlubit Památkem Vítězslava Nováka. Je v Rybičkově ul. č. 364. Na travnatém letišti je v létě čilý provoz. -- Zahr. publikace lze darovat na adresu: Dokumentační středisko a knihovna, P. O. Box 84, 111 21 Praha 1. Vedoucí: Tomáš Hokův. -- Ministr zemědělství Josef Lux se narodil 1. 2. 1956 a je absolventem vys. školy zemědělské v Brně. -- Užitečná publikace min. zahr. věcí ČR: "Informace pro krajanů". Je tam i seznam podniků v různých krajích, o jež by mohli mít návštěvníci ze zámoří zájem. -- "Trs" má seznamy občanů, kteří byli postiženi nespravedlivě v 50. letech. Většinou jde o tzv. kulaky. -- V Pelhřimově konečně odstranili a roztavili pomník K. Gottwalda. Naměstí bude vévodit socha nahé Venuše. Město slavilo nedávno 400. výročí povýšení na město. -- Křtem knihy "Dva roky s tebou" oslavil prof. J. Švejc na pražské Staroměstské radnici své 99. narozeniny. Profesorem byl od r. 1932 a je autorem 320ti publikací. -- Pavel Tigríd se vrací do Francie, protože si to přeje jeho manželka a pes. Při odchodu z funkce ministra kultury se pochlubil a odvolal se na Cimrmana. -- Miloš Zeman prohlásil, že není skrytým komunistou. Krajan O. Haselman s ním cestoval po Francii a po Španělsku a představil ho tamním předákům soc. demokr. hnutí. Bude mít nejspíš převahu v senátu. -- Nejstarší brněnský novinář a učitel, Antonín Gála, oslavil "91". Po válce vyšlo jeho hlavní dílo: "Dva krve-učitelů a profesorů v letech 1939-1945". Zachytilo na 500 případy. -- Nejstarší turistická chata "Utulna" u Macochy byla po restauraci pět otevřena. Má nyní

Kanadáné se zajímají o rozpad Československa

TOUŽEBNĚ (ČTK) - Otázka, zda by Kanada mohla následovat příklad Československa a rozpadnout se podobně - sametovým rozvozem - se v Kanadě stala námětem živých debat. Příkladem veřejného mínění totiž ukazují, že Québecani by 31 října mohli v referendu hlasovat pro oddělení od zbytku Kanady. Kanadská televize společnost CIBC již dvakrát odvysílala ve francouzštině a jednou v angličtině dlouhý dokumentární film zobrazující rozpad někdejšího Československa v roce 1993. Snímek se soustředil na témata, která vystoupila do popředí i v diskuzi o nezávislosti Québecu, jako je osud měny bývalého Československa, obchod mezi Českou a Slovenskou republikou, vliv rozdělení na hospodářství menšího Slovenska a na situaci s pasy. Jak se dalo čekat, jak quebečtí nacionalisté, tak i kanadští federalisté nacházejí v analýze rozpadu Československa to, co chtějí. "Federalisté říkají, že je to důkaz toho, že rozdělení je katastrofa," uvedl jeden z tvůrců dokumentu Michel Cormier. "Stoupenci svrchovanosti Québecu naopak tvrdí, že to ukazuje, že rozluky lze uskutečnit." Kanadský časopis Maclean's zveřejnil článek s titulem Leček z Prahy, který v úvodu cituje českého hokejového trenéra, že kvalita ledního hokeje se od rozdělení zhoršila. Kanadský premiér Jean Chrétien se minulý týden v projevu v provinční metropoli Québecu na československý příklad odvolal hned dvakrát. Varoval voliče, aby nevěřili slibu quebečtějších separatistických premiéra Jacquese Parizeaua, že Québec by mohl po oddělení i nadále používat kanadskou měnu. "Může pan Parizeau zaručit, že oddělení Québecu si ponechá kanadský dolar déle než 39 dnů, jak tomu bylo v případě Slovenska po rozdělení Československa?" ptal se Chrétien v nářečí na rychlý pád česko-slovenské měnové unie po rozdělení federace. Separatisté naopak využili případu Československa proti Chrétienovu tvrzení, že nezávislý Québec bude mít potíže s rychlým přijetím do Světové obchodní organizace a zjistit, že dveře pro jeho vývoz jsou zavřené. "Česká republika a Slovensko byly přijaty

Nadějným českým režisérem je čistokrevný Kanadán

Jméno mladého kanadského divadelníka Ewana McLarena zná pražské publikum už několik let. Nejdříve jako herce, z role Českoameričana v travestii Horké to někdo rád v pražské Ypsilonce, později jako režiséra. Upozornil na sebe hned proum inscenací, Poliakoffovým Těsným městem v Divadle v Reznické, a to pro objektivnost dramaturgické volby, zajímavý výběr spolupracovníků i představitelů, oprostěnost od vnějškovosti a pro schopnost pracovat s hercem. Tyto znaky nesly více či méně také jeho další režie - Topolův Slavík k večeri v anglickém překladu v Divadle Kolowrat a v Rokoku Walkera adaptace Turgeněvova románu Otcové a děti, nazvaná Nic svatého - a tím se odlišovaly od tvorby nastupující generace našich domácích divadelních tvůrců, v níž se s podobnými vlastnostmi setkáváme jen vzácně. Také v McLarenově nejnovější inscenaci, ve hře ÚPLNĚ ZATMĚNÍ od anglického dramatika Christophera Hamptona, kterou nastudoval ve smíchovském divadle Labyrint, hrajeme všechno, co až doposud jeho práci charakterizovalo. V první řadě si zaslouží pozornost už samotný text; autor v něm přepracoval své rané drama o skandálně bouřlivém vztahu dvou velkých francouzských básníků, Paula Verlaine a Arthura Rimbauda. Český překlad Františka Fröhlicha vyniká odvahou nazývat věci pravými jmény, tedy nevyhýbat se jazykové drsnosti originálu, což je čin z hlediska inscenace stylově velmi charakteristický. Pro hlavní dvojici režisér vhodně zvolil představitele, výborně se doplňující a zároveň dostatečně kontrastní. Dokonce i způsobem herectví. Karel Roden přistupuje k Verlainovi zvenčí, vytváří brilantní studii rozporů osobnosti tyrané i týrančí, sebejistivě, hysterické, na svůj věk v čemsi až infantilní. Jako by byl neustále v jakési vnitřní křeči - projevuje se to charakteristickým narušeným posezem s nohama až neskutečně protěnými. Přes nános bohatých vnějších znaků se Rodenovi daří vytvořit obraz člověka, který mnoho miloval, a proto mu bude mnoho oduševněn. Tomáš Peřík jako Rimbaud je jeho protínáčem v písních slova smyslu. Na rozdíl od nedospělého o deset let staršího přítel je dítětem vyspělým předčasně rychle. Tak rychle, až je to zhubné - pro sebe i pro druhé. Je sbožským rošťákem, ale zároveň je v něm cosi dáblského. Alespoň nabídka, kterou Verlainovi ve 3. obraze učiní, je vyřčena sice navenek klidně, ale v podtextu s pokusem hodným Meřista. Peříkův výkon jako by byl založen na Rimbaudově myšlence, že poeta se stává vidoucím dlouhým, nesmýšlným a uváženým rozušováním všech smyslů. Po Poliakoffovi v Reznické je Úplně zatmění novým důkazem, že pod McLarenovým vedením vytváří Tomáš Peřík své nejlepší role.

Slováci hodnotí kladně T. G. Masaryka

BRATISLAVA - Pozitivní hodnocení historické role prvního československého prezidenta Tomáše G. Masaryka a Václava Havla, který byl posledním prezidentem společného státu Čechů a Slováků, převažuje mezi občany Slovenska. Vyplyvá to z výzkumu veřejného mínění z června letošního roku, jehož výsledky poskytla Agentura Focus. Kritický pohled a plusovými negativními v historii převažuje ve vztahu k bývalému generálnímu tajemníku KSČ a prezidentovi ČSSR Gustavu Husákovi. Stejně záporné respondenti ohodnotili historickou roli kněze Jozefa Tisa, prezidenta Slovenského státu v letech 1939-1945, který byl pak jako válečný zločinec odsouzen k trestu smrti. V porovnání se stejným výzkumem v roce 1993 přibýlo kritických hodnocení role Tisa a Husáka a ubýly negativní postoje vůči Masarykovi a Havlovi.

Maďaři žádají v SR autonomii

Za krok proti trendu pozitivního vývoje slovensko-maďarských vztahů označila včera slovenská vláda požadavek vytváření etnických autonomií a samospráv na území států, kde žijí příslušníci maďarské národnosti menšiny. Tento požadavek obsahuje společně prohlášení konference "Maďarsko a Maďaři za hranicemi", která se uskutečnila minulý týden v Budapešti za účasti předsavitele maďarské vlády a parlamentu a také zástupců maďarských národnostních menšin žijících v zemích sousedících s Maďarskem. Text prohlášení slovenské vlády přečetl na biskovské konferenci uspořádané v průběhu zasedání kabinetu Vladimíra Mečiara ministr zahraničí Juraj Šenk, který katarsky odmítl její dále komentovat. 9. 10. 1996

ni také půjčovnu horských kol. -- V Kališticích u Himpolce se obnovuje Mahlerův rodný dům. V místním kostele zahrála Pražská komorní filharmonie s dirigentem Jiřím Bělohlávkem a Dagmar Peckovou. -- Svaz chovatelů lipičských koní v ČR má zatím 12 členů-chovatelů a je zaregistrován u ministerstva vnitra. Hybnou silou je Eva Juřičková, která má stáj "pod Buchlovem". -- V Galerii Petra Brandla v Praze byla nedávno úspěšná výstava maleb Mistra Oskara Brázdy, který se narodil 30. 9. 1887 v Rosicích u Pardubic. Maloval na zámku Líčkov u Žatce, v Dobříši a v Itálii. Jeho první manželkou byla švédská hraběnka Amelie Posse a z tohoto manželství jsou 2 synové /dnes oba žijí ve Švédsku/. Po smrti Amelie v r. 1957 se Brázda oženil se svou modelkou, Marií Weissovou, která se nyní snaží vytvořit z Líčkovy Galerii Mistra Brázdy. -- Min. zem. Lux pokřtil v Lešné lipičanského hřebečka jménem Neapolitano XXIII. Austria 2 Josef. -- S upřímným mužem v zahraničí by si ráda dopisovala Milena Adeltová, Žimovská 1053/16, 100 00 Praha 10. -- Stále se nezjistilo, kdo způsobil výbuch bomby v popelnici poblíž min. vnitra v Praze. -- Podlé "MFD" důvěra v banky leží v práchu. -- Jáchymovský dozorce z 50. let, který vynikl hrubostí, B. Vozáňa, je souzen v K. Varech. Později mají být souzeni 4 pohraničníci za zastřelení uprchlíků, kteří se již nacházeli na cizím území. Na řadu mají přijít i surovci z Uh. Hradiště, včetně st. Grebeníčka. -- Také plavec Jan Hlovák, pokřítel Kanálu La Manche, kandiduje do senátu ČR.

Chce to čtvrtý odboj...

"Možná by to chtělo čtvrtý odboj," říká napul žertem, napul vážně o polistopadovém vývoji v ČR Josef Dolejší, který v padesátých letech pomáhal přes hranice těm, již se rozhodli odejít z komunistického ghetta. Když jej chytili, vyfasoval za špiónáž a velegradu devatenáct let.

MILOSLAV FRÝDL

Napušení republiky se Dolejší začal připravovat nedlouho po vítězství komunistů. Náhle vystříhával se legálně do Anglie ještě odmít - nevěřil, že se komunisti udrží v moci déle než dva tři roky. Záhy ovšem změnil názor. Spolupracoval tehdy s australskou firmou bratři Lewtas, kteří si hledali kdesi v Sydney vyhodovat textury a šněrky pro tu v Čechách pleťací stroje. Na dlouhé cestě přes ocean je měl doprovázet panéř Dolejší. "Zpátky už bych se byl nevrátil," tvrdí. Jenže z obchodu sešlo, vzápětí se do něj státní bezpečnost. "Vůl mi do Blatné, kde jsem tehdy pracoval," vzpomíná textáři, představil se jako "patrač služba" a že pryč by měl jít. Dolejší se mu znovu popovídal. A že se mělo sejit na zemišním benámském velitelství v Praze, které tehdy bylo hned naproti Reptě. "Nabídku se schůzky přijal. Přijdu do kanceláře, tam už seděl dva panéři v kožených kabátech, a mně začali mi být všelijak. Ale nečká jsem se, řekl jsem si v duchu, že to třeba nebude tak zlý. Nabíral jsem dech a posílám "Podleje paní, v jaké jste avo na Austrálii. Já jsem zvyklý diktovat do stroje, tak já vám, co potřebujete, nasiktuju." Esteban kupdivu snižlilasi. "Kauzu jsem postavil na stůle paní, narodnímu hospodářství. To tenkrát probíhalo i cestování, že je valit třeba. "Máme záměr v Austrálii," diktovával jsem, stak svážíme stáve. Já jsem jen protředkem v postávce řízení vám říkazu. "Což pak se máloce ukázalo," byla pravda. Když Dolejšího propustili - a netrvalo to ani tak dlouho -, šel naproti na kavu. Právě tam se dozvěděl, že z cesty k protinámám nebude nic. Asi po čemsi hodně vzběhla

domní paní Lewtasová, že jí před pár okamžiky posílil z Pankráce. A manžel je už sedl na letadlo a vrátil se zpět do Austrálie." Pro Dolejšího to znamenalo nejen konec slibně se rozvíjejícího obchodu, ale hlavně změnění plánu na polhodnou emigraci za moře. "Zkoušel jsem si pak ještě najít cestu přes hranici kolem Železných Rudy," rekapituluje, "ale moc jsem to tam nezahl a ani jsem neměl kontakt na převaděče. Takže jsem to vzdal." Misto toho se dostal k protikomunistickému odboji. Spolupracoval s tehdy velmi vlivnou skupinou III. OB Bohumilá Supa. Když si rozprašili, měl štěstí, že

Story

nikdo z těch, s kterými se stýkal, neprotlačil. Začínal sice o všakem unikl, ale už o něm věděli. Jako nespolehlivého je v padesátém druhém poslal budovat Lepenskou přehradu. Časem si našel společníka na převaděče a přemáhal ven tím, kien už komunistického koncentráku měli plně zubý. Jenže tak dlouho se chodi se dábáním pro vodu. Když začal jeho chodce pít si v čtyřpadesátém estebaně i pro Dolejšího. "První výslech trval devětatáct hodin," vzpomíná, "a při každém dalším mě pak něco vždy nepřim deset hodin." Devatenáct let mu "nová spravedlnost vyměřila za špiónáž a velegradu. "Obžalobou ani mužské jsem ještě neviděl," konstatuje. Po hudebnické vztáhní předešlé si vyzkoušel, jak chutná Panáček, Ryzně a jachymovský Tabáček Roznový. "Nedáví jsem si pokoušel sám - přisvědčováním jednání ze zastřelených lidí." Západoku přice přes kanadské vysílání poslal zprávy ven. A taky jsem se vyzkoušel dva nabízkové přímače a chytal vyvádní zprávy železnice upony. Mělo jme informace z první ruky a předávali je po eskondě na další táhry." Taborek informací kanadský pracovník podle přemýšl pe-

videl. Bylo naphkba dráhodra, že na šíleni každé odpískané zprávy je okamžitě informován emburo. Dvoudenní prodlava byla vymyšlena kvůli huchařům a fázím. U si měl myslet - a také mýslil -, že muškove jsou informovány zvenčí, od cizinců. "Ževis o maďarských událostech však kdés vypsal dítv," vypravuje Dolejší, "a estebanů dítv, že na lágru musí být rádo. Rozpoutala se pekle, probíhali kok co a skutečně jeden přijmá našt." Na úrodnosti vztáhu ve dvou stledech odvezli k výslechům. U soudu v Chbu Dolejší vyfasoval za podvarek republiky další čtyři roky. Byl tam v Leopoldově, který měl pověst nehorášího mezi komunistickými krmalji. Osmocelí zápletem plis a jen tak tak se z toho dostal - tak se lečl v mírovské povenosti. V sedelátem jsi pestli na amnestii, ale dno se ohrál sítu mik Scházeli se s kamarády, probíhali situace se světe a - nevěřil, že je mezní konfiskací. A zase čtyři roky km-měnu a zase Leopoldově. "Námno bych to nepál zažít." Konstatuje trpce nepříjemněly "podvarek". "V Leopoldově se po třech letech známolo snad jen to, že po nás nestáli a neposílali do cel pry. Jinaž bylo vše při státem." V sedelátem osmém se konečně a definitivně dostal na svobodu. Nemocný, na koncě, "Hladně dlouho jsem nemohl slyšet ani hubbu," připomíná. Sem tam se ještě u něj zavazoval na doktorie esteban, vyprávěl se, sındoval, jen tak mraží. "Je to jak koušel žítak se spolupráci, ale v podstatě už měl klid. A pak přišel 1. listopad a já začal spřátelání radost ze svobody. Jenže jsem bety vychádl." Dolejší o svem zklamání svého časa napísal do časopisu Respekt. "Článek končil vědou: "A nyní nám, politikým vztáhom, opět vřidnou komunisté." Jika a dodává, že si to myslí dlouze. A napřává? "Neustojte. Chce to - jak říkal bývalý ministr Stanislav Stránský - čtvrtý odboj."

4 O LETCÍCH

Už je to rok, co 11. 9. v Curyciu zemřel plk. let. Miroslav Šigut. Narodil se 4. 10. 1917 v Dobroticích u Č. Těšína.

Ze San Mateo, CA. se ozvala vdova po St. Šachovi, o kterém jsme psali minule. Pocházel z Uh. Hradiště-Derfle. Do r. 51 rodina žila v Anglii, pak v Torontě. Šacha zemřel 2. 1. 1986 v Santa Helena, CA. a jeho popel byl rozptýlen v San Francisco Bay. Oba synové žijí v USA. /Foto je z r. 1958./

Víta Angettera v USA šokovala zpráva o odchodu Bohouše Jaroše, alias Suchara. W/C Blackwood byl "štrampák chlap!" --V Austrálii zemřel Otta Regner od 312. --Soukromé muzeum voj. techniky má v Senoči u Plzně K. Tarantík. Má mj. 40 letadel, T-34 atd. --Am. stíhačky F/A-18D Hornet se úspěšně předvedly v Pardubicích. Dostala 26. 10. 1944 Čs. válečný kříž? Citace shrnula její účast v let. válce do té doby. --Co se stalo se Štefaníkovým Fondem pro pomoc pozůstalým po čs. letcích, který za války v Londýně spravoval K. Janišta? --10. 6. se Na valech v Praze sešlo 9 býv. předs. lušníci 313. perutě, aby oslavili 55. výročí založení. "Ubýváme, jako snít s horké lopaty" nám napsal Bob Velvarský, který později na Mělníce slavil se svou paní a kupou příbuzných 50. výročí svatby. --4 záp. letci /Šiška, Hlučka, Špaček a Velvarský/ se účastnili veřejné besedy v Jaroměřu. Vynořilo se jméno místního rodáka V. Volánka, který žije v Kanadě, ač v publikaci "Letci okresu" je uveden jako nebožtík. --B. Jaroš létal s Píkulou /žije v USA?/ a s Kadlčíkem /žije v Niagara Falls, Ont./ --Otto Poláček má být s paní v Montreálu a v okolí od 27. 9. do 2. 10. Je stále v předsednictvu Svazu letců ČR. --Během Let. dne v Pardubicích letěla kopie Bleriotu Jana Kašpara, jakož i válečný Spitfire. --Západ se obává prodeje Aera Vodochody Chemopolu či Omnipolu, které mají údajně blízké vztahy k Moskvě. --Vilém Holán se stal předsedou parlamentního zahraničního výboru. Místo nákupu propaguje pronájem starších amerických letadel, aby se zachovalo umění pilotů. --Nový Mirage 2000-5 dokáže sledovat současně 24 nepřátelských cílů. Letoun byl předveden na několika vojenských letištích. --Deset tisíc seskoků Vlad. Vacka z Prostějova v knize Guinness nebude. /Dva Rusové absolvovali 18.000 seskoků./ --V lese u Vršovic/u Opavy/ se stal pomníčkem sestřeleného am. letce G. Levína kmen starého buku. Místu se říká "U Američana". --Na 50 válečných letců se sešlo nedávno v Jindřichově Hradci, díky místnímu Klubu historie letectví. --"Aero Revue" č. 51/96 má zajímavý článek J. Rajlicha a J. Selmala "Čs. stíhači proti V-1". První sestřel ovládl R/O Otto Smík, DFC, na Spitfiru F.MK.9. --8. 7. 96 zemřel v Praze plk. let. Alois Štanc, 76. Opakujeme:

1. 6. 96 bylo v Mostě otevřeno nové letiště a odhalena pamětní deska dvěma americkým letcům /Lt. Thomas F. Kahler, Sgt. T. R. Smith/, kteří v blízkosti v polovině dubna 1945 přišli o život. Jejich letoun byl B-17G a měl hrdý název "Earthquake McGoon". Ceremonie se účastnili americký let. attaché a naši generálové Peřina, Šiška, Fajtl, jakož i plukovníci Vyhniš, Konopičský, Lom, Plzáč a Mikula. Foto nám zapůjčil let. historik Jan Kurka.

Mladý let. historik Slavomír Letal ze Šlapovic u Brna nám zapůjčil zajímavou fotografií z r. 1995: 18. 11. se v Bílovicích n. Svítavou v den výročí úmrtí plk. M. Šebely sešlo několik jeho kamarádů z války. Zleva /bez hodnosti/: Svoboda, Doležal, Živěla, Boček, Kouba, Zadrožil a zmíněný S. Letal. Sedící zleva: Konopičský a Grygar.

Chtěli jsme bojovat!

Od začátku války myslel zaměstnanec Baťových závodů ve Zlíně Jaroslav Chmelík na jediné - jak se co nejrychleji dostat za hranice a bojovat proti nenáviděným okupantům. Povedlo se - válčil u Tobruku, později s anglickou stíhačkou doprovázel bombardéry za Kanál. Dnes se na vlastní pěst bije za práva »západáků«.

MILOSLAV FRÝDL

Děsivější bylo rozhodnutí Samovana Chmelíkovi, když si to s kamarádem namířili za hranice protektorátu. Přes Polsko už to nešlo, psal se rok 1940 a Poláci byli na kolennou, vydali se tedy na východ s mapou vstříženou ze starého školního atlasu a s pár drobnými mincemi v kapse. Z Moravy pěšky na Slovensko, odtud vlakem do Maďarska. Obyteli v Budapešti. Na francouzský konzulat, vzpomíná Chmelík, "který tehdy fungoval jako kontaktní místo pro ty, kteří z okupovaného Československa chtěli na Západ, jme se dostali. Poslali nás k nějakým členům na nulech. Tam nás chytli maďarští policisté." Bylo to vlastně neuvěřitelné štěstí náhod. Maďar v té době zrovna naháněl tři české důstojníky a padl - na Chmelíka s kamarádem a ještě jedním »žebem«, kterým se k nim přidal v Beše. Ve speciálním končině před Špiony si pohybovali sedm měsíců. Mnohem hroší ale bylo, že bezvýjisti čekali v se Čechy rozhodli vrátit zpět na Slovensko. "Náš šéf (ste tehdy za pár penze mluvil v křehkém prázdném stáru jako Honzýho)" usmívá se Chmelík. "Najít nějakou vozku, která nás eskortovala na hranici. Když jsme se dostali směrem na západ, schovávali se za stromy a rozhodli nas plachtit. Klaplo tam tak tak. "Štěstí už si pro nás šlo." A zrovna do Budapešti a dle na pět dní leželi. V té době vstoupili do československé armády a vzhledem přehrány dělalý panovač přes frontu a Turky do Sýrie. "Naplň se všeho nas odhodlání" říká Chmelík. "Jakože jme si to v Maďarsku - tam byly tři piko náhod. První z toho začali dělat vojáci." Další v transportem se dostali do Bernu. "Pár dní po našem příchodu padla Francie a bylo to. Nastal americký chaos, umalu se dostoval rozhodla. Nečekali jme na nic a odjeli k Angličanům do Palestiny." Uniformy dostali hned, pušky až po chvíli následně. Jednak si

nás trochu podebřovali oúkat, vysvětluje legionář, jednak sami zbrani pilně neměli. Př první italské ofenzivě je zachránili Australci, jedna divize, která jako chlapci vybojovali prakticky nikam. Itálie, kteří nabízejí vládycké vítězství než bojovat, zahlnali až za Bengházi. Čechi a Slováci, slabý prapor, byli učeni k odbraně polních letů na tzv. Západní frontě. Skoro klidná vojna. "Až moc," tvrdí Chmelík. "My jsme chtěli bojovat, pustit se do Němců. Všude se válilo, jen my jsme nebyli v žádném pořádně bojové akci. Když wehrmacht napadl Sovětský svaz, jednatelci našich kluků se schrálo a odjelo do Tuluhanu. Chliti pokračovali dál, do Ruska. Blzy byli zpátky - z Itálie je

Story

nikam nepuští." K něčemu ale burákové přece jen byla. "Angličani feldi. Dobra, chcete bojovat, tak vám dáme možnost." Poslali je do obkláčeného Tobruku, kde měli nahradit Australy a s první jeden gulový úkol - udržet místo za každou cenu. Konečně pořádná válka! Během půl roku, než je v poušti vystřídali Jihoafričani, si italského a německého dělostrojeva - a nechtě jeho - užili. Je na to pak vzpomínali hudební díloho. Po návratu z Tobruku si Chmelík udělal spjuzání a zápisnický kurz a pomáhal Angličanům ubít let. Lunňičky. Zrovna se tiské hlásí k letectvu. "První perm to zlo usel po příchodu do Palestiny." Pk. "Prvorolé perm to zrovna a - stali mě." První lednový den roku 1943 vzlétli v Liverpoolu na anglickou půdu. Okamžitě začali s výcvikem, nejdřív na ostrovcích, později v Kanadě. Teprve 15 listopadu

1944 se Chmelík mohl hlásit u slavné 310. stíhačí squadrony. Absolvoval jsem si asi 15 bojových letů při dopravě do bombardérů nad Holandsko a západní Německo," říká pilot. "Sejdl to bylo nad Holgoland k německým základnám pro vývoj V-1 a V-2 a nebo nad Norimberk." V úvodu počínal jsem měl z pekla štěstí. Po zívnutí morou při přeletu fronty dopadl klesl v Holandsku doprostřed mimového pole. Kůži mu zachránili domoáci, kteří ho bezpečným přemístili, až zůstal jen on, vyvedl do vesnice a vrátili domů. V květnu stáhní slýchali na svém letišti rozhlásk zprávy o povstání v Praze. Pomocí ale nemohli, písneže mri chliti - nedostali povolení k odletu. Až 7. srpna mohli startovat směr Čechy. Přistáli všichni až 13. - kvůli špatnému počasí se týden zdrželi v Německu. První zátky v osvozené republice přilét vesle nely. "Okamžitě jme se stali letceři - skovněji - luňičky, kteří chtějí opřít. Když jme při odletu dat - žádné jme nemělo - nadávám nám do letadla ze Západu. Druhé den perm přilét v Razny k letišti a naši ho vykrádají." Sámotně zlo však k. B. mělo plá. Po ústupu 1948 Chmelík od letectva, už dopravením, svjandů a začal si užívá mezi dělníky a třídou. Ze začátku do zaměstnání šel s ochotou, který byl i u zaměstnání. "Kauka jen perm musel sázet - kausťauze hově, že jme se v Anglii vletli a průřezat řadu poklad republiky." Skončilo vlastně až v devěadesátých letech. "Ale vlastně ne tak dlouho. Chmelík tvrdí, že k -25. narozením se vlast chová maecký dělník. Že je nechce renablitovat a odskádní za desetiletostá a kříd. Pise prezidentova - pos' jímím, řadu pro sebe a kamarádů sánsáči. Jbyl jme jed našlylet let deskmovávám za to, že jme sloužil vlasti." říká. "Nevíme nic jmeho než napřáve, a patřičnou nářvou. Je to tak moc."

plk. let. Lad. Valoušek zemřel ve Šternberku 24. 5. 96. Bylo mu 77 let. Dne 19. 7. 96 zemřel v Praze plk. let. Josef Adam, 82. --Jan Rail nám sdělil, že plk. Jaroslav Sawl od 311. byl zavražděn neznámým pachatelem na zahrádě svého domku na okraji Prahy. Zastřelena byla i jeho manželka. --Máme snímky Glaudera, Zausa a Hadrávka. --Takyé foto z inspekční cesty plk. Ambruše na Bahamách 10. 1. 45. Jsou na něm instruktoři a členové osádek č. 30, 31, 32, 33 a 34. I Koblovský. --J. Sawl létal v posádce F. Janouška a V. Slánského. Kdo nám půjčí foto Sawla? --Am. plk. let. Eva Polachová z USA, sestra plk. Moka. Ten se narodil 31. 12. 1919 ve Slezské Ostravě a zemřel 6. 1. 1977 v Oxfordu v Anglii. Za války sloužil u 311. čs. perutě RAF a po kom. puči v r. 1948 se do Anglie znovu vrátil a sloužil jako zkušený navigátor v RAF na základnách v Egyptě, na Kypru, v Adenu a jinde. Svou kariéru skončil jako hlavní navigátor maršála let. lorda K. Banacna.

S/L Ing. Jaromír Macek byl v r. 1966 britskou královnou Alžbětou II. Rádem MBE za vynikající službu v RAF po více než 25 let. Na obrázku je s dcerou A-lenou. Fotografií nám zapůjčila paní R. Hankla sbírad doklady o čs. ženách v RAF. Navázal kontakt s několika. Jeho adresa: 9519 Bunday Lane, Houston, TX 77080, USA. --"Let. Listy" č. 2/96 mají i články "Čechoslováci v ruských let. jednotkách 1917-1920", a para Z. Čejky. Na straně mužů sloužil Karel Kuchařovský. U Angličanů na severu byl Front. Úsaz, který v r. 1919 dostal DFC. --Zbyněk Nečas napsal "Dva oboje".

K občanské správě:

Plk. let. Imra Lom se nedávno dožil v Praze svých 78. narozenin. Vpravo je let. historik J. Tvrďý, který nás upozornil, že plk. Lom s ním navštěvují pražské školy a pořádají zdařilé besedy. Imra je velmi vtipný vyprávěč. Mladí mají zájem a jsou mu vděční.

O VOJÁCÍCH

Vydavatel t.l. dostal od paní H. Kordové-Wilde vděčnou /v Praze vydanou/ knihu s tímto věnováním: " .. z úcty a vdaky za nekonečně krásné chvíle, které nám poskytovaly Kanadské Listy v době smutnej a beznadějněj". Statečný voják plk. Alexander Korda tipěl v 50. letech. -- V Brně vyšla kniha o něm. gen. Gudeřičovi, který zjistil, že nejlepší lehkým tankem v Evropě v r. 38 byla čs. Praha, vzor 38. -- Ve "Zprávách" z Pardubic jsou popsány přehlídky dragounů v době, kdy jezd. učelští velel gen. Eminger a později plk. Hobza. -- Před příchodem plk. Svobody vedli čs. vojenskou skupinu v Krakově na jaře r. 39 tři muži: Jan Kalata, Rudolf Sláva, Oldřich Maláč, Mojmír Teplý, Jiří Král a Miloš Krienl. Byla to původně "krakovská šestka". Posledním žijícím byl O. Maláč, který zemřel na Janáca 19. 3. 1991. -- V Rožnově p. Rahoštem byl odhalen pomník světových válek, čili sochaře V. Flaly. Má tvar broskvové pecky. -- "Českobudějovické Listy" přinesly článek p. Zdeny Mašínové "Moji bratři o milost žádat nemusí!". Není známo, zda se bude ucházet o místo v senátu. -- Radnice ve Velkém Meziříčí se může pochlubit "Legionářským oddělením". -- 16 našich vál. veteránů z Ostravy dostalo polské vál. kříže. -- V Anglii byly na prodej pívně holby se známkou RAF a kresbou Spítřira. Zjistilo se, že nešlo o anglický výrobek ze Stoke-on-Kent, ale o holby vyrobené v Německu. -- Stále není jasné, co se stalo s 327 čs. občany, kteří byli v květnu 45 odvezeni NKVD na Sibiř. Rusové slíbili předat všechny dokumenty pražského výboru "Oni byli první". -- V Kostelci byla odhalena panětní deska gen. Fr. Vaníčka. Jde o kostelec u Jičína. -- Gen. Karel J. Procházka se vrátil do rodné vlasti ze Zimbabwe a přijal pohostinství na zámku u Homolků v Břežině, p. Hořepník. Žije tam v teple a v klidné pohodě a občas přečtáš našim vojákům. -- Vyjmečná je kniha Ládi Válek, batova a vzácného vlastence: "Osudná dvadctá hodina", 175 stran. Nar. se 17. 10. 1921 ve Veselé u Slušovic, s vládním vojskem se dostal do Itálie, kde přešel k italským partyzánům. Přešel frontu k Američanům, kteří mu pomohli do Francie, kde se přihlásil k čs. jednotkám, které obléhaly Dunkirk. S Američany se dostal do Planě a Horažďovic. Po únoru 48 žil v Chicagu. Nyní je v Tucsonu v Arizoně. -- Medaile maršála Žukova dostalo 30 čs. veteránů 2. války v Praze. Přítomná byla i dcera maršála. -- Petra Lovětinská, 18, bude studovat na am. voj. akademii Citadel v Jižní Karolině. Akademie má dva tisíce studentů. -- K 5. 9. 1944 sloužilo na východní frontě 2.670 Čechů, 8.780 vol. Čechů, 4.601 Slováků a 7.100 Rusů. V čs. jednotkách ve Francii bylo v březnu 1940 na 8.500 osob; z toho polovina byli Slováci a velitelem čs. divize se proto stal gen. Vlast. Ze zbytků divize vzniklo čs. vojsko v Anglii; to mělo v listopadu 1940 3.274 příslušníků, z toho bylo 2.595 Čechů a 459 Slováků. Slováci, kteří zůstali ve Francii, byli Němci repatriováni na Slovensko. -- Ve Slavkově u Brna proběhly Napoleonské dni. Mši za padlé v bitvě třetí bitvy v r. 1805 sloužil brněnský biskup Vojtěch Cikrle. -- V r. 1956 popravili čs. komunisté dva čs. občany, kteří pracovali pro britskou zpravodajskou službu /čs. oddělení řídil plk. Karel J. Procházka/; byli to: dr. Josef Potoček a Václav Kvíčera. Byli odhaleni zradou býv. záp. vojáka K. Zbytky. /Později se začalo se špióny obchodovat: Východ a Západ si je vyměňovali. / Vávoa po dr. Potočkovi žije v Praze, starší dcera Libuše je plétní lékařkou, mladší dcera Jarina se v r. 1989 usadila s manželem v Kalifornii. -- Zdena Mašínová má adresu: Švermova 1, 772 00 Olomouc. Výměň osudu nebo pomsta komunistů? -- Máme podrobný program Slavostní akademie, která se konala 6. 3. 1940 v Agde k uctění památky narozenin TGM. Řečníkem byl dr. Hubert Ripka a voj. orchestr řídil des. Vilém Tauský. Housle hrál vojín Vlad. Kříkava. -- V Anglii zemřel Josef Lukáš, který bojoval na Dukle. Byl to vol. Čech. -- Vedoucím nové skupiny důstojníků AČR v Camp Borden je plk. Frant. Paďel. -- Láda Válek, o kterém je zmínka výše, má adresu: 56-60 N. Camino Arturo, Tucson, AZ 85-718, USA. Tel. /602/ 742-3015. -- Gen. Peter Vlčko znal u dragounů v Pardubicích Oldřicha Janečka a bratry Schwarzenbergovi.

Po 50 letech bych měl toho mnoho, co bych chtěl a mohl i mohl bez obav a následků říci. Ale to by bylo dlouhé posílení. Chci jsem tímto článkem poděkovat... BRUNO PALA, Plzeň

Tři pevnosti v životě plukovníka Antonína Kouřila

MIROSLAV KÁCHA
Kouřil patřil k těm, o kterých se říká, že tvoří dějiny. V Tobruku a Dunkerque bojoval za právo a spravedlnost. Leopoldové kvůli těmto tipům. Nebyl povinen se vystavovat takovému riziku. V osmdesátém roce 1938 nebyl ještě vůbec vojákem - narodil se 10. 9. 1919. První jíz v létě 1939 překročil ilegálně na severní Moravě polské hranice a vstoupil v Krakově do Československé legie. Po pádu Polska pracoval ústředí do SSSR, kde byla čs. skupina internována. Zde prožil kněžský jeden a půl roku a poznal sovětský systém, kde nejčastěji státek je člověk. Měl to štěstí, že byl v březnu 1941 odeslán s posledním transportem na Sibiřní východ. Absolvoval důstojnickou školu v Haifě, zúčastnil se s Čs. praporem "východním" boji v poušti po boju 8. britské armády, obou bojových nasazení našeho prapore v zemi Tobruk. Po příchodu do Anglie byl zařazen v hodnosti podporučíka k motoropánu čs. obrněné brigády, se kterou se zúčastnil po ústupu do Francie boji o pomezí Dunkerque v Normandii. To byla již druhá pevnost jeho života. V dubnu 1945 byl přičleněn k čs. komunistické oddálu, jenž byl zařazen k přechodu 3. americké armády generála G. Pattona. S tímto oddálem překročil 30. dubna československé hranice - vrátil se do vlasti. V průběhu války byl významným naším, britským a polským významným. Šel se důstojníkem z povolání a v létě roku 1945 byl přidělen v hodnosti nápodporučíka do Vojenské akademie v Hranicích, kde se stal učitelem v oboru protitankové obrany. Pro své vynikající osobní i vojenské vlastnosti byl velmi oblíben jak u svých kolegů, tak u vojenských akademiků. V roce 1946 byl povýšen do hodnosti kapitána. Oženil se a zůstal se, že jeho život se bude vyvíjet dobře a klidně. Tak jako v roce 1939, i nyní se postavil na správnou stranu, na stranu práva a spravedlnosti. V únoru 1948 byl již členem odborové skupiny plukovníka Alexandra Kordy, zástupce velitele Vojenské akademie. V srpnu 1948 byl přeložen do posádky v Miloněch, ovšem nedlouho poté - v březnu 1949 - byl propuštěn z armády pro "politickou nespoléhivost". V květnu 1949 byl s dalšími důstojníky odborové skupiny zatčen, brutálně vyslýchán v pověšeném "Domě činu" na pražských Hradčanech a v zřídnoutem k 20 ročním vězňům. Tak mu "sčítaná věst" v zastoupení bolševických zločinců zaplátna za šest roků boju za svobodu. Po soudu byl odvezen se svými kamarády do trestnice Plzeň.

Antonín Kouřil to vše přežil a byl propuštěn na relativní svobodu, která u nás panovala. Smozřejmě byl i potom perzekvován, vyslyšen a mohl být kdykoliv znovu ve vězení. Bohudůlce se došlo pádu zločnického bolševického režimu. V roce 1990 byl rehabilitován a povýšen na plukovníka. Jeho osudy jsou příkladem toho, kam až došlo komunistický tzv. říšní boj, v tomto pádu zlocha a nevdání zločnické spodyni, proti statečným a spravedlivým, kteří v dobách nejčernějších dobrovolně riskovali své životy v boji za pravdu, svobodu a spravedlnost.

ČS. VOJÁK ROBERT MAXWELL

Robert Maxwell nedávno zemřel na své jachtě za okolností, které dosud nejsou zcela vyjasněné. Neobvyklou vzpomínku na jeho válečné působení v čs. jednotky v Anglii nám posílá veterán druhé světové války pan Alois Soběslavský z Prahy.

Psal se rok 1941. Jedna skupina československých vojáků v Británii sloužila v pracovních jednotkách anglické armády. Pracovali jsme na opevnování východního a jihovýchodního pobřeží. Byl jsem velitelem jednoho baráku, ve kterém spalo 30 mužů. Jednou služba přivedla mladého muže s příkazem ubytovat ho a zadat do čtyř. Byl to urostlý mladík sportovního typu, inteligentního vystupování. Krátce jsem s ním pohovořil a zapsal jeho data: Jan Ludvík Hoch, narozený 1923 na Podkarpatské Rusi. Rodiče chudí zemědělci, a příležitostní dělníci na stavbách. Mluvil dobře česky, protože v Uhrované chodil do školy, která byla postavena pro děti českých státních zaměstnanců. Nováček Hoch (tenkrát ještě nikdo netušil, kam až to s novým jménem dojde) si velmi rychle osvojoval vojenská nadvykky. Naše příroda v počtu asi slovy mužů pracovala tehdy ve vyběžité země na východním pobřeží u Kings-Lynnu. Budovali jsme podzemní letištní vedení. Každý muž musel za směnu vykopat příkop 5 metrů dlouhý, půl metru hluboký a 30 centimetrů široký. Naš nováček tuto normu plnil bez problémů. Říkal, že i doma musel pomáhat na poli a také chodil pracovat na stavby. Často nám vypravoval, že Podkarpatská Rus je chudá a zůstala země, že mladý člověk tam nemá možnost uplatnění, že zde narůstá silně hnůzi za připojení k Ukrajině a SSSR. Stěžoval si, že STOP PRESS: V Austrálii zemřel leg. gen. Jan Hovák, 99.

Češi, kteří u nich zaujali všechny úřady, se chovají k domorodcům jako kolonizátoři. Tvrdí vymáhají na chudém lidu daně. Kdo nemůže zaplatit, tam přicházejí exekutoři. Oni zosnovali vzpoudu. Když se exekutoři s četníky blížili, lidé se jim postavili s vidlemi a nenáviděné hosty vyhnali. Jeho chlebi četníci zatknou, ale podařilo se mu uprchnout. Na Slovensku se dozvěděl, že ve Francii se formuje československá armáda. Vyšel se na cestu přes Maďarsko a Jugoslávii. Mezi tím ale Francie padla, tak se na Blízkém východě přihlásil u britských orgánů. Když jsme se připravovali na návrat do čs. armády, on váhal. Říkal, že do chudé Podkarpatské Rusi se mu nechce a v Československu nikoho nezná. Ani o rodičích neměl žádné zprávy, ale říkal, že se je pokusí vyhledat. Když vypukla válka proti SSSR, byl přesvědčen o tom, že jeho země se dostane pod vládu Moskvy. Zůstal u Angličanů, velmi rychle se učil jejich řeč. Pak jsme už jen slyšeli, že v anglické armádě získal důstojnickou hodnost, že v Británii zůstal po válce. Další zprávy o něm již nepřišly. Když jsem se před časem dočetl, že tiskový magnát Robert Maxwell byl vlastně náš příslušník Jan Ludvík Hoch, byl jsem překvapen. Obdivoval jsem jeho snahu a úspěch, jeho odvahu i postavení. Jeho smrt je pro mne záhadou. Alois SOBĚSLAVSKÝ

Tito 2 čs. vojáci se prvně potkali v "autobusce" v Douvrecourt-Harvich v Anglii. Vlevo je četář Bohumír Prusek z Otice a upravo četář Peter Haluška /z D. Kibína na Slovensku/. U Dunkirku později byli spolu v jednom čs. tanku, když tam naši obléhali Němce, jako součást 1. prapore 3. rotý tankové brigády. Spolu se dostali do Plzně a skončili válku v Praze. B. Prusek žije v Ostravě a Peter Haluška v Chicagu, IL, USA.

VOJÁCI na motocyklech, praporečky ozdobené obrněnou zbraň různých typů, včetně tak zvaných džipů, a na ulch bílé pátové hvězdy, kanóny a tanky. Dvě stovky tanků. To tehdy se pohybovalo po silnicích Belgie, Francie, Lucemburska a rozbořeného Německa pákva na litovychod. Bylo konečně po válce. Záhada a beznámi vojáci, kterých bylo přes půl tisíce, měli britské uniformy, černé nebo khaki barvy, nebyli Poláci, jak si někdy občas Lucemburského vojakůsoudství myslili. Vojáci měli na ramenou nášivky CZECHOSLOVAKIA a pod tímto nápisem měli bílé, dvouocasné hvězky. I na svých hranech měli československé hvězky. Mnozí z těchto vojáků byli na zácpných bojištích: se Španělsku, ve Francii, v italské poušti u Tubruku... Některí se do Anglie dostali z Polska, jiní z Itálie, další

Nejkrásnější den

museli jít přes Maďarsko do Jugoslávie a všichni museli projit různými nepřehlednými nástrahami, kdy pro svobodu své vlasti byli ochotni obětovat i své životy. Od francouzsko-belgických hranic se od 12. května 1945 přesunovala do svobodné už vlastní Československé samostatná obrněná brigáda, která od 8. srpna 1944 obléhala nedobytnou pevnost a přístav Dunkerque v severní Francii. Tyto vojáky čekala ještě asi 1200 kilometrů dlouhá cesta, která po značné poškozených cestách trvala několik dnů.

Mý křehl jsem tufo cestu absolvovali, jsme byli šťastni, ale mrazilo nás, to nám nikdy doptáno bojovat ve domáci půdě, že jsme nemohli jet na pomoc Praze, která ve vysílání britského rozhlasu tak zoufale volala na všechny strány o pomoc. Tehdy jsme věděli, že americká armáda už bylo v Plzni a že naši letec byli na anglických letištních připraveni se zúčastnit boju nejčernějších. Tehdy jsme trvali obavami, neboť jsme tušili, že se dělá něco nepochopitelného. Nevěděli jsme, na co máme vyšetřovat. Zda se své frontové skupiny, či na Prahu a pražské hrady, bojující proti obrátcé psali.

Do Plzně jsme konečně přijeli 18. května 1945. Ne stázu stálo naše vojsko. U ní stálo pár našich vojáků, a kterými jsme se zdravili, a pak přišlo něco, co jsme nečekali. Chyběti občanů na nás neuvěřivě hledali a na některých domech byly bílé prapore. Jen malá skupinka Čechů na nás mávala a ochromujícími hlasy volala "Naděššší!".

U Kozolup se naše kolona zastavila. Nějaký pán vyběhl z domku a srdečně jsme se s ním zdravili. Ukazoval nám cestu a říkal: "Děššší Pravdu, a vsy písal jinak bychom nevěděli, že dnes budete projíždět." V tom příjžděti na kolech od Plzně skupinka asi sedmaosetřiceti hochů, kteří na nás volali: "Kluci, jdiel v Plzni na vás čekají!". Před Plzní jsme viděli křetery od bomb, které měly spadnout na Škodovku, ale spadly vedle. V Plzni už na nás čekal po obou stranách ulice řupit šestiletých lidí, mezi kterými bylo mnoho porobených děvčat v šortkách, mnoho školní mládeže, ženy všech věkových kategorií, mladci, muži přednáha i vysokého věku. So všemi jsme se zdravili a mnozí k nám natahovali ruce, aby alespoň rukoum o dlaně nás mohli přivítat srncažji. Tisíce plakou a tisíce radostů.

Projížděti jsme i městem Republiky, kolem Městské besedy a dnešití (řidou 1. máje z města ven. Všude jsouvé rálni, praporečky, křetiny a radost za obou stranách.

Další srdečné přivítání bylo v Klatovech, zvláště na rybnémém náměstí, které bylo zaplněno šňajlciemi občany a kde vyhrálo i kapele.

Druhý den byl v plzeňské Pravdě tánek pod názvem Čs. pancéřová brigáda v Plzni. Článek kuncil: "Tito vojáci revoluce vítězná skončili sčtá zápas na bujistiich a nyní přicházejí do republiky, kterou začínáme budovat i podle jejich ideálů: demokratické a socialistické zřásud."

6 O PARAŠUTISTECH Ležáky

Sál pardubické služebny gestapa Gerhard Clages vyvinul velkou iniciativu po zjištění, že parašutista J. Potůček se skrýval v Ležákách a vysílat odtud zprávy do Londýna. Jel ihned do Prahy a přesvědčil šéfa řídicí úřadovny dr. H. U. Geschkeho o nezbytnosti vyhladit po vzoru Lidic i obec Ležáky. Zřemě mu to nedalo mnoho práce.

Dopoledne 24. června 1942 gestapáci posílili oddíl policijního pluku SS Böhmen osadu obklíčili, všechny sehnané obyvatele odvezli do Pardubic, domky vyrabovali a zapálili. Ležácké občany bez jakýchkoli výslechů uvěznil v pardubickém Záměcku, kde ženám odebrali děti. Když přijeli z Prahy vládní rada H. Berger a kriminální komisař W. Leinert, začaly večer popravy neobohých ležáckých obyvatel. Po titech byly popraveny nejprve ženy (celkem 18) a poté 15 ležáckých mužů. Jeden byl zastřelen příštího dne. Nejmladší, Heleně Skalické, ještě nebylo ani 16 let a nejstaršímu, Josefu Boháčovi, 73 let. V 21.15 exekuce skončila. Na konto nacistických okupantů přibýlo dalších 34 obětí.

O spáchaném zločinu přinesly ranní noviny příštího dne úřední zprávu, kterou schválil již 23. června 1942 svým podpisem K. H. Frank: „Dne 24. června byla osada Ležáky u Louky (okres Chrudim) srovnána se zemí. Dospělí obyvatelé byli podle stanoveného práva zastřeleni.“ Odůvodnění zločinu bylo rovněž velmi strohé: „Obyvatelstvo přechovávalo české parašutistické agenty, kteří měli vedoucí účast na přípravách atentátu na SS-Obergruppenführera R. Heydricha, a pokoušelo se je zachránit před policejním zadržením.“

Popravení ležáčtí občané vůbec nebyli nikým vyslýcháni a souzeni. Byli v rámci tzv. odvetných opatření, stejně jako obyvatelé Lidic, prosí povražďení. Gestapo věnovalo pozornost pouze těm, kteří o pobytu J. Potůčka věděli, tj. rodinám mlynáře J. Svandy a kameníka J. Štulíka. Po ukončení jejich výslechů poslalo 2. července 1942, kdy byl J. Potůček zastřelen četníkem v Puhabinách, na stejné popravišti tříletou Svandovu rodinu a J. Štulíka, zatímco 3 jeho rodinné příslušníky předalo k likvidaci do koncentračního tábora. Obdobně jako v případě Lidic se dopustili hitlerovci i zločinu únosu 15 ležáckých dětí. Jen dvě se po válce vrátili, ostatní — „rasově nevhodné“ — fašisté zlikvidovali.

I tato akce masového teroru byla podniknuta v zájmu zastržení českého národa a uskutečnila se na základě Hitlerova příkazu o trestných akcích v odvetu za atentát na Heydricha. Hitlerovcům bylo zcela jedno, že postihují nevinné lidi, neboť ve skutečnosti o činnosti parašutistů věděli pouze dva ležáčtí občané — a to gestapu bylo známo — ale sledovali cíl zeslabit český odboj a hnout odporu. Nejhrůznějším důkazem bestiality fašistů je vražda většiny ležáckých dětí, které byly zlikvidovány, protože neodpovídaly zrudným rasovým teoriím a kritériím. Ležáčtí občané byli „poteštění“ ještě drastičtější než obyvatele Lidic. Tam hitlerovští katané muže postříleli, zatímco ženy poslali „jen“ do koncentračního tábora. Avšak v ležáckém případě povraždili i všechny ženy. A tento „diferencovaný“ přístup nasvědčuje, že samotní nacisté si plně uvědomovali plnou nevinu lidických.

Podobný osud hrozil i jihočeským Bernarticím u Tábora, když klavírní a táborská služebna gestapa zjistily, že se tam ukrývali parašutisté ze skupiny Intransitive, a východočeským Koněčinám a Bohdašínu, kde po přechodnou dobu nalezl úkryt radiotelegrafista J. Potůček.

Na základě udání se nejprve klavírní gestapo na počátku června dozvědělo, že v Bernarticích pobývají parašutisté. Jeho šéf H. Winkelhofer připravil na pátek 12. června 1942 velkou razii. Ráno se uzavřel kolem městečka neprodyšný kruh. Nacističtí vojáci, příslušníci ochranné policie a gestapa prohlíželi dům po domě a hledali parašutisty. Našli se jim členy skupiny Intransitive nepodařilo u Lukešových najít. Přesto však došlo k rozsáhlému zatýkání, a to zejména celých rodin Lukešových, Doubkových a Hrubcových, jejichž synové sloužili v zahraniční armádě.

Cyril Musil, který zavázal na 50 km v Novém světě Hamachovi v roce 1942

V Horáckém Muzeu v Novém Městě na Moravě visí velká fotografie Cyrila Musila z roku 1935, když dokázal, že je nejlepším lyžařem ČSR. Zatím jsme nezjistili, kdo se postaral o to, že na desce ve Studnici není zmínka o jeho odpočtu proti komunismu.

Zajímavý je článek "Vysadkáře, kteří v Praze zlikvidovali říšského protektora, si pamatuje jako bouřliváky plné života", který čerpá z interview s gen. R. Perníčkým, velitelem skupiny TUNGSTEN. Článek končí zjištěním, že teprve po atentátu západní mocnosti uznaly Benešovu exilovou vládu a odstoupily od michovské smlouvy.

V článku je citován také bývalý parašutista Čermota a autor studii o heydrichidě Jar. Čvančara. -- Kurt Herman, východní vysadkář, pův. z Brna, se v Austrálii úspěšně potýká se zdravotními problémy. Rodinný majetek ale zpět nedostal, ač si jistý právník v Brně namastil kapsu a nepíše. -- K 54. výročí boje sedmi čs. vojáků v Resselově ul. přišel také bratr Josefa Bublíka, Bohumil. -- Stať o Ležákách na této straně je z knihy O. Sládka "Zločinná role Gestapa" z r. 1986. -- Jar. Herman se v r. 1991 krátce sešel s G/C Ronem Hockeym a napsal dojemný článek "Nezapomeneme!" Zdrávil, že po dvou nezdárených pokusech o vysazení Gabčíka a Kubiše, vzal knípl do ruky /přes zákaz shora/ sám velitel 138. perutě a dopravil je 28. 12. 41 na území tehdejší Protektorátu. Letouny této perutě se v r. 44 z Itálie pokusily dopravit léky a potraviny Polákům ve Varšavě. Na 250 členů posádky /většinou Angličané a Poláci/ bylo ztraceno, vinou Sovětů. -- PhDr. Z. Vališ a Jar. Čvančara sestavili v článku "Hrdinové" podrobný přehled voj. hodností a významných sedmi mužů, kteří přišli o život v Resselově ul. v r. 1942. -- Díky p. Vyhňákové máme foto pamětní desky na Yorku universitě. Je tam tento text: In Memory of Louis Vyňmak, 1919-1994, A valued York staff member, craftsman, scholar and master swimmer. Photo přineseme. -- Jan Výrava tvrdí v chicagském "Hlasateli", že atentát na Heydricha se zrodil v hlavě dr. Beneše, ale po válce sváděl zodpovědnost na gen. Moravce. -- K 54. výročí ležácké tragedie sloužil mši biskup Otčenášek z Hradce. Na fotografiích je vidět, že tam i letos vlála kanadská vlajka. -- K. Niemezyk tvrdí, že atentát na Heydricha byl původně plánován šéfkpt. Morávkem a Zelenkou-Hajským, jehož role byla dosud málo uznávána. Proto uvítal Niemezyk článek P. Koukala. -- Je O. Pelc pohřben v Č. Třebové, kde údajně zemřel? Vrátil se do vlasti z Austrálie. Stále akutní je jeho kniha "Parašutisté v akci". -- Nejvyšším představitelem Řádu maltézských rytířů v Čechách za války byl Franz W. Bobe. Našly se dokumenty, že pomohl Gestapu v r. 42 odhalit úkryt sedmi v kostele v Resselově ul. a že udal několik řádových bratří za poslouchání zahr. rozhlasu a pod. -- Kurt Herman byl hostem během setkání polských partyzánských velitelů v Austrálii. Dostal Zlatou polskou orlici. Čestným hostem byl gen. Sir Bruce Hootland, ctitel Masarykova Československa.

O skautech

Jiří Krumpholz-Jack oslavil své 66. narozeniny vydáním úhledné knížky "Ivančena" s podtitulkem "Hrst vzpomínek k 50. výročí založení mohyly". Má 24 stran. Věnoval vydavatel t. l. první výtisk. -- Oláskaut Jiří Janáček zaměřoval své "sluneční hodiny" v Jeseníčkách 2 roky. Poslal zajímavý dokument z března 45. -- 3. 8. zemřel v Žilíně čestný náčelník Slovenského skautingu R. Dr. Ivan Janáček-Maršál, 75. Měl čilé kontakty s českými skauty. -- V Haškově ul. č. 7 se nachází skautská prodejna. tel. 370-555 či 377 814. -- Br. Jiří Navrátil odhalil na Sladkovského nám. na Žižkově pamětní desku A. B. Svojsíkovi, v den 120. výročí jeho narození. -- Došel pozdrav z rakouského nápravného Jamboree z Neuhoferu a. d. Ybbs. -- Na Tišnovsku operovala v r. 44 3. úderná rota partyzáni, v které byli vesměs skauti vedení Milanem Genserkem, nar. v r. 1922 v Brně. Článek o jejich činnosti přinesl na pokračování "Čin". -- 9 skautek z Pardubic, od 14ti do 19ti let, by si rádo dopisovalo s dívkami našeho původu z USA a Kanady. Ale anglicky! Adresy v red. -- Jiří Čejka-Péguy z Rouznice n. L. je členem čestného oddílu Velená Fanderlika. Členem se stal nedávno také

Mirko Janeček-Aki. -- Velenova klubovna a knihovna v Brně má správce: Ing. Jan Němčanský, Veletříní 7, 603 00 Brno. -- Aktivní v Hradci Kr. je br. Vráta Scherks-Batů. -- Foglarovi obdivovatelé se v Brně rozhodli založit "Sámšeň Bobří stopy". -- Revue "... and you", Veveří 8, 602 00 Brno, přinesla článek o Jar. Foglarovi pod názvem "Pohádka o mravním světlé". Autor se narodil 6. 7. 1907 v zaniklém Podskalí v Praze. -- Věstraň aktivní je Jiří Piončoch, Voronežská 1, 616 00 Brno. -- Sam z Kvastice je autorem nové série skautských pohlednic k setkání u myslivny Vorlovy u Světlé n. Sázavou. -- Výroční schůze Svojsíkova oddílu se konala v Praze 5. 9. -- Skauti v Olomouci budují klubovnu v býv. kasárnách sov. okupantů, ale chybí prachy. Psal nám to RNDr. Bolek Silvestr, U Husova sboru 8, 772 00 Olomouc. Informoval nás také o troskách kláštera u Laš. -- Řká se jim "Kartouzka"

Hlásí se Kutná Hora: Před obnoveným pomníkem TGM se nedávno sešli skauti po 50ti letech. Druhý zleva je br. Boh. Janáček, který byl za války za svou illegální skautskou činnost vězněn Gestapem a osvobozen Američany na rakouské půdě v r. 1945. Po jeho levici jeho sestry Alena a Zdena /klečící/, zcela vpravo br. Vl. Věla z Jihlavy. Na fotce jsou také br. Šlajtr-Valda a klečící St. Klečka a Chotěboře. /Snímek nám poslal oláskaut Jiří Janáček./

Zasloužilý skaut ing. Alex Vladyka-Sáša, 33828 Radnice u Rokycan, č. 345, je apatrouníkem pěkné vlajky čestného Svojsíkova oddílu, který čítá na 250 vedoucích činovníků, skautů i skautek, v České republice.

Z České republiky

V archívech v Moskvě se prý našel důkaz, že v r. 53 byl prof. Zdr. Nejedlý odstraněn jako ministr školství, protože bránil české školy před sovětským modelem.

---"Za krachem bank stojí stále stejní lidé" napsala "MED". --O místo v senátu se uchází i komunist A. Pludek, který se staví za rozdělení populace na kvalitní a nekvalitní jedince. Budou v senátu skutečně ctihodné osobnosti? --V r. 1836 se na pražském Hradě konala poslední česká korunovace: za českého krále byl korunován Ferdinand V., lidem zvaný "Trdlo Ferdáček". I ve Vláni mu říkali "der arme Trottel Nandl". --"Reflex" přinesl článek o tiskárské rodině Vořechů v Pardubicích. Jejich zaslulhy o české knihy byly vynikající. --Petr Peňáz ze Žáru n. S. navázal kontakt s prof. J. Havelkou z London, Ont. --Nedávno oslavili ve Velkém Meziříčí 125. výročí založení dobrovolného hasičského sboru. Slovo "požárník" z českého slovníku zmizelo, stejně jako Gotwaldov. --Fil. revue "Bohemika" vydává Ant. Černý, Rubesova 1176, 393 01 Pelhřimov. --Vyšla studie "Jaká to rozkoš putovat Šumavou". Pěšičův stezek přibývá, jakož i kolaři. --"Ohnivý Lísty" vydal brožuru "Viktor Dyk a další zajímavosti". --Pohlednice, známky a poštovní známky vydává J. Kříž, 507 24 Dětenice č. 25. --"Homočernenský zpravodaj" přinesl stat o tom, že se ještě v r. 1727 vracel do Černé Kozatel-exulant K. David z Ochranova. ovšem tajně. Z Černé odešlo pod jeho vlivem na 50 evangelických rodin. --Otokar Březina je pochován v Jaroměřicích n. Rokytnou. Autorem náhrobku "Tvůrce a jeho sestra bolest" byl mistr František Bílek. Byli přátelé. --Vyšla publikace "Super sportovec Ruda Piřinec", na 200 stran. Je rozebrána. --Šéfem Becherovky je ing. Václav Lupínek. Dostává "Kon. Lísty". --Hostinec "U Draka" má dobrou jídla a moderní výtvarní. Neúctuje dvojí ceny. Proto doporučujeme návštěvu Božicho Daru. --Pokud jsou dívky v cizině přes 6 měsíců, mohou se doma odhlásit ze systému zdravotního pojištění. ČR má reciproční úmluvu o zdrav. pojištění a krytí s Velkou Británií. --Čikóni v Lounech zmlátili policisty, ale tiskový mluvčí měl příkaz nepoužít slovo Rom. Divné. --Mluvěť byv. polit. vězni v Bruntálu, paní B. Kalvodová, vyslovila v tisku názor, že "stoupenci Strany čs. komunistů jsou povětšinou býv. agenti StB a členové Lidových milic; jde jde o vysoce vyvíčené lidi, šedou eminenci, která je stále připravena k uchopení moci se zbraní v ruce". Viz "MSD, 28. 8. 96. / --Skládky MOSEF v K. Varech dostaly objednávku od thajského krále. Firma se stala světově známou. --Lidi v ČR ubývá. Ani počet navrátilců z ciziny /v počtu 4.600 za loňský rok/ nepomohl. Snížil se počet svateb a zvýšil počet rozvodů. Ročně ubývá na 10.000 obyvatel. --Jaromír Drga z Brna poslal zajímavý článek "Nedorozumění ve vyšších vrstvách atmosféry", ale není místo pro fejetony. --Česká vláda darovala Bosně 150.000 dolarů na obnovu země. --Brambora na Jesenicku má dlouhý a proto chce prodat hrad Kolštejn za 20 milionů Kč. sděmajím z Michova. --"Katolický týdeník" přinesl článek "O proměnách kat. pohledu na M. Jana Husa". -- Adresa Nadace "Čapkova Stráž": K. Věřnová, Stará Huť č. 286. --Revue "Věrní zůstali" vzpomněla článkem Jiřího Pokorného, že v roce 1966 vznikl "Klub nových přístěhovalců a začal vydávat "Hlas nových", který se v r. 73 změnil na "Kanadské Lísty". --

Med jako lék

Med je zázračný dar přírody. Od slunce převzal žár, od květů vůni a šťávu. Vitamíny, kombinované ve směsících 70 látek, činí z této lahodné pochoutky nejen výživnou složku potravy, ale i univerzální lék, který se navíc nekazí a ani dlouhodobým skladováním neztrácí léčivou moc.

Slavný orientální mudrc Avicenna zhruba před tisíci lety napsal: "Med dodává čilosti, budi chuť, pomáhá při trávení, osvěžuje paměť a zbystřuje rozum." Proti kašli doporučoval liskovce ořsky s medem a v počátečním stadiu tuberkulózy plic po ránu směs medu s okvětními lístky růží.

Ovšem med používaly různé národy k léčení neduhů už podstatně dříve. Ranhojiči ze starého Egypta ho například považovali za nejlepší prostředek na různé oční choroby či zaněty kůže a medové obklady přikládali na otevřené rány.

V lidovém lékařství hrál med odedávna mezi přírodními léky hlavní roli. Staré rukopisy uvádějí desítky mazání z medu, obhaceno podle charakteru nemoci heřmánkem, kopřivami, lebedou, cibulí, česnekem, pastinákem, chmelem, hořčičnými semínky, mákem či oclem. Z těch dob se například dochovávaly rady, jak jednoduše a účinně vyléčit rýmu nebo anginu:

1. na noc vypít šálek teplého mléka s polévkovou lžící medu;
2. přes den užívat jednu šajovou lžičku medu zředěného citrónovou šťávou (1 citrón na 100 gramů medu) nebo křenovou šťávou (v poměru 1:1).

Med je nejlepší přítel žaludku, říkávali naši předkové. I dnes jsou lékaři přesvědčeni, že každodenní přiměřená dávka medu ve stravě prospívá trávení a upravuje kyselost žaludečních šťáv. Prolo se med doporučuje jako jeden z léků při žaludečních vředech, při zanětu žaludeční sliznice a dvanáctníku. Na pacienty má blahodárný vliv, užívají-li čajovou lžičku medu rozředěnou ve 100 gramech teplé převařené vody. Důležitým faktorem je doba, kdy se medový roztok podává. Jestliže se pije hodinu a půl až dvě hodiny před jídlem, kyselost klesá, jestliže se však užije bezprostředně před jídlem, kyselost stoupá. Tuto léčebnou kúru se doporučuje provádět měsíc a půl až dva měsíce.

Z hlediska kalorické hodnoty může med konkurovat i tak vydatným potravinám, jako je čokoláda, kakao, vlašské ořechy nebo cukr: 100 gramů medu obsahuje 335 kalorií. Z toho ovšem se doporučuje zejména lidem tělesně či duševně unaveným nebo vyčerpaným léžkou nemocí.

Glukóza obsažená v medu napomáhá rozšíření cév, čímž se podporuje krevní oběh. Pro zlepšení celkového stavu a zvýšení procenta hemoglobinu v krvi stačí během jednoho až půdného měsíce denně 100 gramů medu. Toto množství se dělí na tři části, například 30, 40 a 50 gramů, přičemž jednotlivé dávky se požívají v přestávkách mezi jídly. Je však třeba vědět, že už dvojnásobná dávka při dlouhodobém užívání škodí.

Dnes jsou léčivé vlastnosti medu důkladně a všestranně prostudovány a tento dar přírody se s úspěchem používá nejen při onemocněních zažívacího ústrojí, srdeční a cévní soustavy, ale i jater, žlučových a dýchacích orgánů. Při nemocných ledvinách například lékaři doporučují šípkový čaj s medem (15 gramů medu na 0,5 litru šípkového odvaru). Možná ani nevíte, že vyčpíte-li hodinu před spaním šálek teplé vody s medem (2 lžičky medu na 200 g tekutiny), usnete bez potíží. Denní dávka cukru by se vůbec měla nahradit medem (dávám maximálně jednu čajovou lžičku denně), protože med hubí choroboplodné zárodky a zvyšuje odolnost organismu vůči infekčním chorobám.

Nicméně jako každý vysoce účinný lék může být med také nebezpečný; je například kontraindikován při cukrovce nebo náchylnosti k některým druhům chorob. U některých lidí vyvolává sebestěni oavka medu alergické reakce. V takových případech se medová kúra nedoporučuje. (jy)

Celkem neradi přinášíme tuto tabuli z pražských ulic, ale s počtem psů si Praha noví rady a turisté si stěžují. Kolik těch psů vlastně je, nikdo neví..

Obětavý personál Horáckého Muzea. Třetí zprava je pí Zdena Marková, spolupracovnice nedávno zesnulého historika dr. Zdenka Jelínka. Navštivte Nové Město na Moravě..

Součástí Horáckého Muzea v Novém Městě na Moravě je "Mlejnek z vřru". Poháňný mlýnskýjím kolem uvádí v pohyb stovky figurek, které se zabývají různými řemesly. Je to počítaná pro děti.

Komunismus není tresný?

Bývalý policejní prezident Stanislav Novotný požádal letos v květnu Státní zastupitelstvo pro Prahu 1, aby posoudilo příchod občanské Strany československých komunistů (SKČK), jejímž předsedou je Miroslav Štěpán (před rokem 1989 člen předsednictva LV KSČ a šéf pražského výboru KSČ, SKČK která se vůbec hodě hlásí k totalitní minulosti, používá totiž v sotech staré symboly sovětského komunismu, např. srp a kladivo. Státní zastupitelství už o Novotného žádosti rozhodlo - předložení reklama SKČK je podle něj v pořádku a neporušuje zákon zakazující propagaci linie směřujících k porušení práva a snob občani.

Člověk se právně ptá, co je vlastně "pochyb" udělat, aby justice dospěla k závěru, že někdo taková linie propaguje. Jestliže alespoň nějak pobouření a občas i očekávanou soudní reakci vyvolají profesi rasismu či přímou neonacismu, u komunismu se zdá, jako by vůbec nebyl zákonem prohlášen za zločinný. V případě Novotného

mínosti vzalo při státní zastupitelství v úvahu rozhodnutí Ústavního soudu z roku 1992, podle kterého není podstatné pouhé označení souvisejícími mluvnými řečením, ale to, zda jde prokazatelně o hnutí směřující ke zločinu. Státní zástupce Lubor Grygárek k tomu uvedl: "Tresní odpor žstává tedy připadá a úrazku například tehdy, když nějaká strana volá po uchopení moci násilím nebo prosazuje teorie, podle nichž by jedna strana měla zákonem rozhodnout úřadu."

Trochu tomu chybí logika. Pokud jde o komunistickou ideologii, násilí je přete přímo její součástí - a SKČK se tak kuje ideologii hlásí už svým názvem (podobně jako KSČM). Pod sloveni násilí si nepředsstavujeme pouze situaci, kdy jeden druhého mláti po hlavě kladivem, násilím je třeba i zřarovnění majetku, zničení, třídy". Pokud jde o "tesní" zákonné vedoucí úlohu", do vede si pan Grygárek představitelně, která hlaně hovoří o něm takovém dře, než provede puč nebo jinak uchopí moc? U SKČK ovšem podobná aktiva

Komentář

jistě nehrozí, přemete to zde jen kvůli Grygárkově zavádějící argumentaci. Komunismus i nacismus nebyly prohlášen za zločinné jen z praktických důvodů, tedy kvůli tomu, aby se nemohly už nikdy vrátit - totálně se téměř nikdy nevykytuje dvakrát ve zcela stejné podobě a většinou se ani při svém návratu neřídí zákony. Demokratický stát, tedy i Česká republika, odmítá oba zřídne systémy hlavně proto, aby utěl památku oběti, aby

navždy odsoudil vyhlazovací židví a nacistických koncentracích nebo umocnění tisíce vězňů v sovětském Gulagu.

Podle rozhodnutí ústavního zastupitelství a Grygárkových slov by se teoreticky mohl ve znaku nějaké strany klidně objevit hakový kříž. Strana by se pak mohla jmenovat Straz českých nacistů, pořádat sjezdy ač. Vzhledem k precedenčnímu rozhodnutí Ústavního soudu z roku 1992 by ji možná nikdo nemohl bránit v činnosti, dokud by oběti neovetně nevyžádala k potlačení nějaké národní etnické skupiny ač. A teď si vezmeme ten paradox: Strana hlásící se takto k nacismu by asi měla problémy ve chvíli, kdy by propagovala nějakou rasovou persekuci. Ovšem naproti tomu strana (SPR-RSČ), která

hlébně hanobí jiné národy i etnika a propaguje jejich persekuci, lze v klidu dát a žádný úřad s ní nic nedělá. Republikáni se nehlásí k žádné zločinné ideologii, nepoužívají žádné symboly. Je to lžiřina... Zákon úřad by byl zřejmě oprávněn pouze při spojení, použití symbolů i výzvy k násilí.

Je však pravděpodobné, že strana, jež by si dala do svého názvu slovo "nacionismus", by přišla dlouho nesvrdla. Nebyla by asi ani zaregistrována, poněvadž registrující úředník by ne riskoval ohromný odpor veřejnosti. Komunismus je ovšem stále vnímán jako "něco lepšího", méně zločinného než nacismus. Ale čím se totalitní režim takovčho typu dají poměřovat? Početem obětí? Způsobem zabíjení? Početem se dopustil s ním nesrovnatelného zločinu holocaustu, přivlečení komunismu zavrždil během půl století miliony lidí v nejzvrásnějších částech světa, komunistické vraždy také nemají obdoby. Chceme-li se důstojně od totalitního zla, pak musíme od každého, nelze to provádit uhojace. Není mi jasné, jak bych mohl na jedné straně upřimě číst s hiderovými oběťmi a přikře odsuzovat nacismus, a na straně druhé tolerovat komunismus a přelízet jeho mrmé.

Vzhledem k památce těch mrtvých přece nelze používat veřejně "srp a kladivo" ve spojení s politikou. Tak jako nelze užívat ani hakový kříž. Slovo "komunistický" by mělo být navždy vypádnuto z praktické politiky, z veřejných názvů stran. Adam Drda

ČECHOSLOVÁCI v ZAHRAŇÍ

S. F. Berton-Brzobohatý poslal "Svob. Slovo" do Prahy dopis redakci týkající se "vyhnání Němců z českých zemí". Materiál jde do začátku 12. století. --V Bolzanu umřel P. M. Turdek, který se zasloužil o výstavbu Velehradu ve Sv. Martině v Tyrolích. --Podle sdělení krajana Š. ze Švýcarska Hitler tam měl od r. 1933 tajné konto, na které byly ukládány honoráře za knihu "Mein Kampf". --Naši v Austrálii považovali prof. M. Clarka, autora monumentálního díla "A History of Australia" za australského vlastence. Nyní vyšlo najevo, že v 50. letech dostal z Moskvy Řád Lenina. --"Penthouse" zveřejnil interview s V. Bilakem. --Prof. Jiří Marvan z Melbourne přednášel slavistiku ve Švédsku, v USA a v Austrálii. V prosinci m. r. navštívil Lužici a poskytl "Českým Listům" zajímavé interview. Kopii pošleme významným zájemcům zdarma. --V díleduku Ol. Her v Atlantě přilétlo letos jen málo emigrantů na Krájané dny v Rožnově p. Radhoštěm. Největší úspěch měly taneční soubory z Daruvaru v Chorvátsku. --Jaromír Stříbrný se dostal na první stránku novozélandských "Střípků". Adresa redakce je: P.O. Box 27, 332 Wellington, New Zealand. --Čeští turisté ve Vídni našli firmu s názvem KLAUS PUKL. V Tunisu pak "STB BANK", ve Švýcarsku firmu NESER a v Norsku nápis "Bikini 49, 50 pr. del". --Dr. Jar. Strnad nám sdělil, že v táboře v Dachau byl dr. Jaromír Malý. Byl knihovníkem Čs. národního shromáždění. Nebyl správcem knihovny TGM. --Kurt Herman dostal dopis od JUDr. Pospíšila z Kroměříže, že pokračuje ve sbírání dokumentace o "Světlaně". --P. Zizler s úspěchem dokončil dvouleté studium ve Vaterstetten v Německu a má titul administrativní pracovník v zahr. obchodě. --J. Roub zas studuje v Norimberku Akademii pro hosp. ekonomii a končí v listopadu. --Od října 96 do dubna 97 má Olda Haselmar tuto adresu: Casilla 54.039, 20200 Piripolis, Uruguay. --Hana G. z Austrálie byla v Praze na pohřbu své matky. V Plzni vyšla její sbírka "Ve stínu eukalyptů". --Běla Jensenová, Norka českého původu, prodává už 5 let vánoční přání s kresbami českých dětí. Čistý zisk dává českým nemocnicím. --"Zpravodaj Sdružení Čechů z Volyně" rediguje dr. A. Sobotková, Průběžná 56, 100 00 Praha 10. --Alžběta Roth-Cohen /29 Ussishkin St., Ramat Hasharon 47100, Israel/ má vánoční dokument z Košic z května 45. --Wimbo Ledor. Letos vyhrál holandský hrád českého původu Richard Krajčíček. Rodiče odešli z vlasti v r. 1970. --Mezinárodní zatykač byl vydán na Viktora Volfa z Hradce Králové. Pohybuje se v Austrálii. --V hospodě "U tanku" v Hlilbrav v JAR se scházejí obyčejní naši krajané, kteří se zatím nevrátili do České republiky.

V Mnichově odhalen památník českým obětem nacismu

Podle zprávy německé tiskové agentury (DPA) byla na mnichovském hřbitově Perlacher Forst slavnostně odhalena pamětní deska na místě hromadného hrobu převážně českých obětí fašismu z let 1942-45. Do hrobu bylo pohřbeno 94 osob popravených za odbojovou činnost v nedaleké věznici Stadheim. Mezi oběťmi je 66 Čechů, 17 Němců a 11 Rakusánů. Poslední z popravených antifašistů, kteří byli na tomto místě pohřbeni, byl člen německé odbojové skupiny „Bílá růže“ Hans Leipelt. Právě jeho nedožité 75. narozeniny se staly pro nadaci Bílá růže podnětem ke zřízení památníku. Deska nese jména všech 94 obětí. Členové nadace považují odhalení pamětní desky za důležitý příspěvek k nynější diskusi o česko-německých vztazích, protože je připomenutím převážně opomíjené části těchto vztahů.

Hledáme české knihy

Hledáme české knihy a knihovny jako dar pro založení Texas A and M knihovny v College Station, Tx. Vážní dárci pište na adresu: Hospodář, P.O. Box 301, West, TX. 76691 co nejříve. Děkujeme Vám.

NAŠI V USA

Bývalý dragoun Vojtěch Jerábek pracuje v New Yorku na historii Am. Fondu pro Čs. uprchlíky. Byl to výtvarník. --Angl. publikace o karpato-rusínském jazyku je k dostání za \$22.50 na adr.: Carpatho-Rusyn Res. Centre, 406 Main St., Orwell, VT, 05760, USA. --Dr. J. Neumann ze San Diega poslal pohled z Denia ve Španělsku, kde našel českou kolonii. --J. Iněňčička se ptal v chicagském "Hlasateli", co se stalo s květou Harantovou, který byla vězněna v 50. letech v Chrudimě. Vě někdo? --Dave Thomas, majitel řetězu Wendy's, shání dvojčátka, ale vydavatel t. l. nemohl se soutěže v N. Yorku zúčastnit. --Populární americký sbormistr Hans Balatka pocházel z Bouzova u Olomouce. Písnobil hlavně v Chicagu. --M. Rechcigl napsal pro "Čs. týdeník" článek "Český historik v Americe". Pojednává o prof. O. Odložilíkovi, který byl vynikajícím znalcem komenského. --Lewis /Ludvík/ Weiner vynikl v USA jako vydavatel "Jewish Review"/do r. 94/, redaktor, spisovatel a historik. Narodil se v Klatovech. --M. Hanáková našla na indiánské rezervaci White Earth v Minnesotě Indiána českého původu: Bob Shimek. Otec byl ryzej Čech, který se v Chicagu oženil s domorodkou knene Ojibway. --ASSE je: EurAupair pro všechny státy světa má zástupkyni v ČR: Dášu Hrubínovou. Její interview v "ZN" pod názvem "Česká dívka v USA pro radost i za poznáním", pošleme zájemcům na požádání. --Nejllepší hudební soubory z Brna koncertovaly s úspěchem v Argentíně a v Uruguayi. --The Foundation for a Civil Society umožnila letos, že 106 českých a slovenských studentů bude studovat na středních školách v USA. --Prahu navštívil vynálezce tzv. světlého vlákna, krajan Petr Schulz. Přijal ho pražský primátor Koval. --Dirigent Zdeněk Mácal působí v New Jersey Orchestra, ale v červnu navštívil rodné Brno a byl přijat sympaticky. Žije v cizině od r. 69. --"Sv. Slovo" zveřejnilo rozhovor s Madou Mládkovou-Sokolovou. Má v USA sbírku 200 unikátních Kupkových maleb a je ochotna je věnovat ČR, ale jen za předpokladu, že galerie bude v býv. Sovových mlýnech na břehu Vltavy. Jednáří váznu. --6. 7. vyslovil Otec kardinal Vlk politování nad smrtí Mistra Jana Husa. Zprávu přinesl chicagský "Hlas národa". --Joe Machek s paní poslali pěknou fotografii z Las Vegas. Zamílovali si kasino Luator a turnaje jendai na koních a v těžkém břiění. --Na americkém velvyslancectví v Sarajevu pracuje krajan V. Souhrada. --Starostou Sokola v LA byl znovu zvolen J. Zelenka. --Dr. J. J. Neumann s paní byli také v Týnci n. Sázavou. --V Denveru, Co. zemřela krajanka Alžběta Svobodová, 102. --MUDr.

Čestník moravského honoru a smrti: "Trmky-Brmky", Box 55, 783 12 Vizovice, ČR. US\$10 za rok..

Pavel Čapek z Manhattan Beach, CA. se 2. 8. s pěti spolucestujícími zřítíl s malým letadlem do Grand Canyonu v sev. Arizoně. Všichni zahynuli. --Lyžařské středisko v Keystone, Colorado, vede krajanka Jana Hlavatá. --Tony Cířka z Denveru, CO. se pozastavil nad tím, že zatím ani jeden ze soudců, kteří odsuzovali v 50. letech nevinné lidi do vězení či na smrt, nebyli po listopadu 89 postaveni před soud.

Your Key to the Czech Republic
Looking for an English-language newspaper that gives fresh, up-to-date, unbiased news, business and cultural coverage of Prague and the Czech Republic?
Subscribe to.....
THE PRAGUE POST
For information and your complimentary copy of The Prague Post, contact Hans Andriev. Na Pořadí 12, 115 30 Praha 1, Czech Republic. Phone: (422) 2487 5000 Fax: (422) 2487 5050

Ing. Jan Stránský,

domovem Španělsko (dříve Švédsko), posledních šest let opět občas Praha. V Praze maturoval na libeňském gymnáziu. Již tehdy začaly první politické potře vzhledem k jeho členství a činnosti v národně socialistické straně. Svazu přátel USA a skautingu. Přesto se dostal na Vyškovskou školu hospodářských věd. Ale ve čtvrtém ročníku byl pro svůj politický postoj vyloučen. Pracoval pak jako pomocný dělník. Řídič a později jako programátor. Když se rozhodl s rodinou v roce 1968 odejít za hranice, členové skautského sdružení mu dali adresy na Velena Funderlika a dr. Josefa Němce, kteří v exilové skautingu pracovali od roku 1948. Kratochvíl žil ve Stuttgartu a Fanderlík (byl v roce 1948 odsouzen za „vládní zradu“ k trestu smrti, byl také účastníkem Norimberského procesu) žil a zemřel ve městě Trail v Kanadě.

Stránským se podařilo dostat do Rakouska, kde pobyl tři měsíce a pak se odstěhoval do Švédska. A protože tam několik let předtím žil i vydavatel a redaktor Kanadských listů Mirko Janeček, nebylo překvapením, že na jeho popud Ing. Stránský, jako obětavý a českou komunitou oblíbený aktivista, za nějaký čas začal vydávat časopis pro Čechy a Slováky žijící ve Skandinávii. Původně to měla být jakási švédská podoba Kanadských listů, ale vzhledem k místním podmínkám a kanadské vzdálenosti vznikl zcela samostatný a originální útvar novin s názvem Severské listy. Měl postupně na 600 odběratelů, což je v poměru k celkové malému počtu českých a slovenských etnic populací ve Skandinávii značný úspěch. Jan Stránský připravoval své listy zcela sám, a jak to v exilových tiskárnách bylo (a je) bez honorátů. Pominul kvůli tomu dokonce nabízenou lukrativní kariéru. Spíše se věnoval politickým a krajanštinářským aktivitám. Byl zvolen předsedou Českých a Slovenských spolků ve Švédsku a poté se stal i prezidentem Sdružení čs. spolků ve Švédsku. (Tajníkem byl před časem zesnulý Víta Lota.) Vyjednával na vládních úřadech záležitosti týkající se krajanštinářských problémů, jakým byl před časem například jeden z posledních komunistických podrazů tzv. úprava vztahů.

SEVERSKÉ LISTY Jan Stránský vydával celých deset let. Po jejich skončení (po sametové změně režimu) přešel veškeré zbylé výstky do naší redakce. Darovali jsme je do knihovny LIBRI PROHIBITI na Senovážném náměstí v Praze, kde o ně bude dobře postaráno a kde najdou asi více zájemců.

Jan Stránský je od roku 1949 členem Demokratického klubu. V roce 1990 byl jako někdejší, z politických důvodů vyloučený vysokoškolský, rehabilitován a ve svých 61 letech pronávnou v komerčního inženýra. Za zásluhy u skautské činnosti mu bylo uděleno nejvyšší vyznamenání Českého Junáka. Řád čestné lilie v trojúhelníku, zlatý slupek.

Naše dnešní otázka byla směřována na jeho děti. Jak přijaly následné přestěhování do ciziny?

„My jsme to věděly, že se už nevrátíme,“ řekly nám děti, po přechodu hranic, odpověděl ing. Stránský. „Byl to pro nás šok. Ale jinak šlo všechno docela dobře, dětem se ve Švédsku líbilo. Další šok pro nás však přišel ve chvíli, kdy se starší syn Roman oženil a spolu se svou švédskou manželkou zanechali v tehdejší režimem. Můj syn však našel v životě veden jako „násilně odvlečený“ a nemusel tedy toto prohlášení vyplňovat, ani žádat Huska o milost, jen prostě zaplatil. Samozřejmě se nám nelíbilo, že to učinil a měli jsme o něho strach. Ale všechno bylo jinak. Syn s manželkou socialistické Československo navštívili, pobyl tu v pohodě tři týdny. Když se vrátil, přišel můj syn za mnou a pravil: „Táto, víc jste pro nás nemohla udělat, než odejít. Nenu nad to, vidět to na vlastní oči. Díky!“

Houby jsou specifíkem Slovanů

Zatímco v Čechách podle nedávného průzkumu, který si nechala udělat Česká mykologická společnost, sbírá houby každý druhý člověk, například Holanďané či Angličané spolu se severskými národy k nim mají velkou nedůvěru. „V Čechách se houby sbírají od středověku, je to specifíkem Slovanů,“ tvrdí Zoltán Miroslav Smotlacha, nestor českých houbařů a jednatel mykologické společnosti. „V posledních letech rostou v podstatě všechny houby,“ říká Smotlacha s tím, že opravdové houbařské žné přijdou koncem zří. Zatímco loni pro velké sucha houby u nás přes léto nerostly téměř vůbec, a houbařská sezóna proto trvala jen necelých čtrnáct dní na podzim, letos jsou plody lesa rostou už od jara. Nejvíce nyní rostou houby v podhorských oblastech, zejména na Šumavě, a na Českomoravské vysočině. Dvě třetiny houbařů sbírá jen hříbovitě houby. „Nejchutnější je pilatom muchomůrka růžovka, známá pod názvem masák,“ říká Smotlacha. Do lesů se překvapivě po několika letech vrátili i liška obecná, ryzeč pravý a syrovinky, které z nich v posledních letech téměř vymizely. Výrazně se zvýšil i výskyt hříbov nachovýtrusného a šiškovitého. „Příroda se zotavuje, je čistší vzduch a méně kyselá půda,“ tvrdí Smotlacha. Největší se lidé podle Smotlacha neotráví jedovatými houbovými, ale jejich spalinou přípravou. „Houby se musí důkladně tepelně zpracovat,“ říká Smotlacha. Často se také stane, že lidé sbírají houby do igelitových tašek a v nich se houby zapálí. „Takové houby jsou potom také jedovaté,“ dodává. Houby by neměly jíst děti předškolního věku, protože je jejich organismus není schopen strávit. V případě podezření na otravu houbovými Smotlacha doporučuje urychleně vyprázdnit žaludek a okamžitě vyhledat lékaře. Postižený by rozhodně neměl pít mléko nebo alkohol. Za nejedovatější houbov je považována muchomůrka zelená, kterou si lidé často pletou se žampiónem. Objevuje se nejčastěji na Hradecku a Táborsku, ale minulý týden byla zaznamenána i v Praze. Tradice sběru hub v Čechách je ale ovlivněna i činností České mykologické společnosti, která letos oslavila už 75 výročí. Její členové letos na podzim připravují například výstavy ve čtyřech místech republiky. Největší z nich bude od 28. 9. do 1. 10. v Praze na Zofíně, mykologové zde představí několik set druhů hub. Každé pondělí od 9 do 17 hodin a úterý do 14 hodin je také otevřeno mykologická poradna v Karmelitánské ulici v Praze. (pki)